

Az

ALSÓZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1902. ÉV ÁPRILIS 15—16. NAPJAIN

SÁROSPATAKON TARTOTT

TAVASZI RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

HÉZSER EMIL

tályai lelkész, egyházmegyei papi főjegyző.

1902.

SIMON JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA SZERENCSEN.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1902. évi április hó 15—16. napjain Sárospatakon tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye 1902. április hó 15—16. napjain Sárospatakon Keresztury József esperes és Meczner Béla gondnok elnöklete alatt tartotta meg tavaszi rendes közgyűlését.

J e l e n v o l t a k :

Tóth Lajos, Gecsey Péter, Kónya Endre, Bálint Dezső, Páricsy József egyházi, Meczner András, Kóczán Miklós, Szinyey Gerzson, Debreczeni Bertalan, Miklós Béla világi tanácsbírák. Hézsér Emil, egyházi fő, Ölbey János, Zitás Bertalan aljegyzők. Vitányi Bertalan, Dr. Finkey Ferencz világi jegyzők. Beszterczey Béla, Czike Ferencz, Farkas Lajos, Fürjész Tamás, Hazay Béla, Kenyeressy Árpád, Kertész István, Köröskényi István, Nagy Károly, Órás Kálmán, Pálóczy József, Sarkady Antal, Szánthó István, Székely Imre, Tóth Ferencz lelkészek. Kajdy Menyhért helyettes, Bartha Gyula segédlelkészek. Dr. Tüdös István akadémiai tanár, Gérecz Károly, Kovács Ferencz, Borcsik Gábor, Háda József, Horváth József, Gál Endre, Horváth Gábor, Filep Endre, Demeter József, Keresztury József, Ugray László tanítók. Sallay Mihály kisdobszai, Buza János sárospataki, Czapár István, Oldal János vámosujfalusi, Madarassy József harkányi, Batta Bénéjámín karádi, Juhász Sámuel hernádkaki, Panyiti Mihály tarczali, Nyiri Lajos, Béres József kenézlői egyházi képviselők.

1. *Keresztury József* esperes buzgó imádságban emelte fel a gyűlésben megjelent tagok lelkét a kimerithetlen bölcsesség és örök világosság üdítő forrásához, az isteni kegyelem vezető

lelkét és erejét kérvén egyházmegyei tanácskozásunk és tárgyalásunk folyamatjára. Utánna *Meczner Béla* gondnok családi súlyos veszteségének hatása alatt előadta, hogy ezuttal szokásos elnöki megnyitó beszédjét nem tarthatja meg, de mégis egy szomorú kötelességet kell teljesítenie amikor a magyar református egyház egyik vezérlő alakjának és oszlopos tagjának: *Tisza Kálmán* konventi és zsinati világi üléseinek világi elnökének elhunytát jegyzőkönyvünkben megörökíteni indítványozza, ezzel együttesen a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. Esperes-elnök az elmúlt egyházi év történetének nevezetesebb eseményeit a következő jelentésben tüntette fel:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Évi jelentésemet saját tapasztalatom és az egyházlátogatási jegyzőkönyvekben foglaltak szerint állítottam össze. Ezek nyomán mondhatom, hogy gyülekezeteink igazgatása mindenütt a zsinati törvénykönyvben előírottak betartásával történt. Négy egyházból érkezett hivatalos eljárást kifogásoló panasz s ami ezek közül elintézhető nem volt, bíróságunk fogja a mai nap d. u. óráiban tárgyalni. Az isteni tiszteletök ünnep, köz- és vasárnapokon megtartattak s csak egy társegyház tagjai óhajtják a lelkész gyakoribb megjelenését. A sz. sacramentumok mindenütt annak idejében kiszolgáltattak. A hiterősítés és reformáció emlékűnnep megtartatott.

Gyülekezeteink tagjai általában véve buzgók, hitőkben tántoríthatatlanok, istenfélők és templomszeretők. A nyomasztó anyagi viszonyok daczára is zugolódás nélkül hordozzák az őseik után reájuk szállt nem kevés egyházi terhet, de minden e tekintetben történő változtatás és ujitástól felette idegenkednek még azon esetben is, ha az reájuk nézve könnyítéssel járna. A lelkészi és tanítói fizetésből tagadhatatlanul sok évente a hátrálék, de ezen segíteni nem könnyű, mert midőn falun az egyházi előljárárság ráér és behajtás végett megindul, akkorra már alig van mihez nyulni. Aggodalmat kelt a tömeges kíváncsorság, mert ez oly mérvű, hogy sok egyházban alig marad

munkaképes férfi. E kivándorlás teszi maholnap lehetlenné a földhaszonélvezettel is bíró behivatalnokok megélhetését, mivel nem mezei munkához, de a háztartáshoz nélkülözhetetlen cseléd sem kapható semmi pénzért.

A már őszi gyűlésünk alkalmával bejelentett halálozás folytán üresedésbe jött két lelkészi állomás, nevezetesen: a t.-harkányi és kisdobszai. Ez egyházak meghívás útján egyhangulag megválasztott lelkészei jelen alkalommal fognak hivatalukba beerősíttetni, valamint az év folyamán más egyházba távozott és újonnan megválasztott tanítók is.

Még mindig érezhető a tanítóhiány, minek következtében az állások oklevél nélküli egyénekkal töltenek be s ez eljárásunk a minisztérium részéről nehézségtetik. Az iskolákról szóló bővebb felvilágosítást tanügyi bizottságunk elnöke fogja megadni.

Jeleznem kell azon körülményt, hogy az orsz. lelkészi gyántár járuléka a kongruás lelkészekről már bevehető, de épp jövedelmezőbb egyházaink lelkészei közül néhányan tetemes összeggel vannak hátralékba és a pénzkezelő ur felhívása is sikertelen maradt.

Hogy hitfelekezetünk tagjainak szívében nem névleg, hanem valóban megvan az egyházunk virágzását minden lehető módon előmozdítani törekvő erős akarat és készség, fényesen mutatja s igazolja azon 21762 korona 15 fillér, melyet különböző czimen és czélből ez évben is önként adományoztak. Ezen adakozás részletesen leend kerületi jkönyvünkben feltüntetve.

Építkezésre fordítottak egyházaink összesen 37238 kor. 27 fillért. Legnagyobb építkezés történt Gesztelyben, hol egy szépművészeti tekintetben is figyelemre méltó egészen új templom épült 25310 korona költséggel s mult ősszel ünnepélyesen megnyitott és közhasználatra bocsátott. Kevesebb adatott ki ily czimen a mult évinél 10267 korona 50 fillérrel. Az egyházak gondnokai bevettek 166,784 kor. 68 fillért, kiadtak 118558 korona 89 fillért. maradvány 48225 korona 79 fillér. A bevétel 7007 kor. 51 fill., a maradvány pedig 16036 kor. 57 fillérrel mulja felül az előző évit. Tőkepenz van 171307 kor. 62 fill.

Összes teher 86968 kor. 61 fillér és így 10031 kor. 31 fillérel kevesebb mint a múlt évben.

A közalap 1901. évi járuléka 2932 kor. 50 fillérben hiánytalanul befolyt, illető helyére küldetett, de az erről szóló fötábella még nem érkezvén vissza, csak az 1900. évit mutathatom be s tehetem levéltárunkba.

A lelkészi fizetés kiegészítéséül az 1901. háromnegyedére érkezett jul. 26-án 9895 kor. 19 fillér s az 40 lelkész között azonnal kiosztatott. Az 1902. év első felére küldetett az esperesi hivatalhoz 8749 kor. 71 fillér, mely összeg f. év január elején 45 lelkész részére kiadatott s a bélyeges nyugták a kerületi pénztárnokhoz márczius 6-án elküldettek.

Az e. kerületi 2299 kor. 81 fillér segélypénz a bizottságunk által megállapított módon kiszolgáltató az illetőknek s a meghatározott célokra, valamint a Szondy-Kenessey alaphól nyert 400 korona is kiadatott felerészben a taktakenézi és felerészben bodrogolaszii egyháznak. A konvent által 1901. márcz. havában 14 egyház részére kiutalt 1430 korona segélypénzt szintén kézbesítettem s a nyugtákat a főt. püspöki hivatalhoz juttattam.

A legszükségesebbeket ezekben előterjesztvén s a már megnyitott közgyűlés tagjait részemről is szívélyesen üdvözölvén, magamat a nt. e. megye jóindulatába ajánlom.

3. Egyházmegyei gondnok elnöki megnyitójában kegyeletes szavakban emlékeztvén meg arról a nagy csapásról, mely hazánkat, különösen pedig reformált egyházunkat Tisza Kálmánnak folyó év márcz. 23-án történt halálával ujlag sujtotta, indítványozza, hogy e nagy halott áldott emlékezete jegyzőkönyvünkben örökíttessék meg.

Egyházmegyei közgyűlés mély megindulással és egész nagyságában érzi, hogy az ujabb csapás mely *Tisza Kálmán* elhunytában reformált egyházunk egész egyetemét sujtotta, a megmásíthatlan isteni végzet műve volt; mindamellett szorongó aggódással látja egyházunk vezérlő férfiainak, leghatalmasabb és tántoríthatlan hűségü védbástyáinak ledőlését, éppen azon időben mikor az idők viharos járásának előjelei tü-

nedeznek fel egyházunk egének látóhatárán, akkor amidőn kicsinyek és nagyok vállvetett munkásságára lángoló lelkesülségére, törhetlen és megtántoríthatlan hűségére lenne szükség, hogy bátran megállhassunk a nagy erővel rendelkező ellentétes irányu áramlatokkal szemben. Kidülése feletti bánatunkat csak az a tudat enyhíti: hogy magunkénak mondhattuk és dicsekedésünk vala az a férfiú, ki az absolutismus, korszakában protestáns egyházunk alkotmánya ellen indított támadást a nemzet jobbainak támogatásával diadalmasan visszaverte; azt a férfiút akinek nevéhez van fűződve a magyar nemzet történetéből olyan 15 év, melyben a magyar nemzeti állam kiépítésének és megszilárdításának alapjai rakattak le; azt a férfiút kit szilárd jellem, vasakarat, államférfiúi bölcsesség, lélekszerinti vallásos buzgóság tettek nagygyá s tiszteltté.

A gyászba öltözött család fájdalmát tegye könnyebbé s elhordozhatóvá az a tudat, hogy drága halottjuk a magyar reformátusok összességének halottja akik mindannyian igaz részvéttel osztoznak a család mély bánatában.

4. Egyházmegyei közgyűlés megemlékezvén arról a nagy veszteségről, mely *Meczner Béla* gondnok urat kedves fia váratlan elhunytában oly érzékenyen és mélyen sujtotta:

Egyházmegyénk el nem mulaszthatja és szomorú kötelességének tartja, egyházmegyénk érdemes gondnoka iránt érzett őszinte szeretetét és tiszteletét azzal fejezni ki, hogy igaz részvétével csatlakozik szívének mélységes bánatához, részt kíván magának abból a lelket emésztő gyászból, mely a család legszebb reménységének kora és megdöbbenő sirbadöltével feldulta az édes családi tüzhely csendes boldogságát. De nemcsak megosztja szívére boruló fájdalmát, hanem szerető és bizodalmas lélekkel kívánja és kéri a sorsunkat intéző bölcs gondviseléstől azt, hogy szállítsa le reá a megnyugvásnak azt a lel-

két, mely megtanít kibékülni azzal a végzettel melyet megváltoztatni nem áll hatalmunkba; az igaz hitnek ama megelevenítő lelkét mely az életnek letarlott pusztáján is képes a reménységnek új meg új virágait felfakasztani, mely megtanít ama szeliden elringató bibliai igazságra, hogy *„végére mehetetlenek az Urnak utai és kimagyarázhatatlanok az ő tanácsai, de akik az Urat szeretik mindenenek javukra vannak.“*

5. Megemlékezvén egyházmegyei közgyűlésünk arról a körülményről, hogy egyházkerületünknek apostoli lelkületű és bölcsességű jószágos édes atyja és vezérlő főpásztor, ebben az évben tölti be áldásos lelkészi munkálkodásának hatvanadik esztendejét.

Egyházmegyénk gyermeki szeretettel s ragaszkodással teszi le a hála és nagyrabecsülés hódolatát *méltóságos és főtiszteletű Kun Bertalan püspök* ur lábai elé, hogy annyi éveken át lankadást nem ismerő kötelességérzettel, egyházunk iránti lángoló lelkesedéssel, atyai szeretettel intézi, vezérli nemcsak tiszáninneri ev. református egyházkerületünk, hanem a magyarországi összes református egyházak képviselőjének kormányzását és pedig úgy intézi, hogy szinte ámulattal tekintünk fel az isteni gondviselés kiváló kegyelméből annyi erővel megáldott magas életkorú főpásztor munkakedve és munkaképességének naponként megnyilatkozó bizonyítékaira. Midőn kitűnő érdemekben gazdag főpásztorunk hatvan éves lelkészi fáradhatatlan tevékenységének évfordulata alkalmából iránta táplált változhatlan mély tiszteletének és szeretetének ad egyházmegyénk kifejezést, egyszersmind buzgó imádságban emelkedik a világokat kormányzó legfőbb Valósághoz hogy őt a magyar reformált egyház élén kegyelmének és áldásainak gazdagságával áraszsza el.

6. Tudomására jutván egyházmegyénknek, hogy a felsőzempléni testvéregyházmegye érdemekben gazdag tanácsbírája,

Dókus Ernő, 25 év óta működik evangéliumi reformált egyházunk megerősítése és felvirágoztatása érdekében.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy egyházi közéletünk terén oly kiváló érdemeket szerzett férfiú előtt tiszteletteljes elismerését fejezze ki; azt a vallásos buzgóságot, mely az egyház iránti törhetlen szeretetben, nemes cselekedetekben nyert kifejezést, azt a fáradhatlan tevékenységet s elévülhetlen érdemet: melyet a magyarországi református lelkészek anyagi helyzetének javítása érdekében a lelkészi fizetéseknek állami segítséggel való kiegészítése körül szerzett magának, — jegyzőkönyvünkben is minden időkre megörökítse.

7. Zombori Gedő tanácsbíró és dr. Kovács Gábor világi jegyző

a gyűlésről való elmaradásukat igazolták.

8. Az egyházak képviselőinek megbízólevelei felolvastatván, a megjelentek igazoltattak.

9. Folyó évben tartandó tavaszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőül megválasztottak:

Egyházi részről: Kónya András, Gecsey Péter, Bálint Dezső, világi részről: Meczner András, Kóczán Miklós, Miklós Béla.

10. Debreczeni Bertalan egyházmegyei ügyész bejelentette állásáról való lemondását.

Midőn az e. megye a lemondást tudomásul veszi, egyuttal szoros kötelességének ismeri sok éven át tanúsított odaadó fáradozásáért, buzgó munkálkodásáért hálás köszönetét fejezni ki; az így megüresült állásra Vitányi Bertalan egyházmegyei főjegyzőt, főjegyzői hivatalának megtartásával egyhangulag megválasztja.

11. Debreczeni Bertalan tanácsbíró indítványozza: hogy tekintettel az állami adósságok conversiojára, küldjön ki az e. megye egy bizottságot, mely a törvényhozásilag szentesített

conversionális törvényt tanulmány tárgyává tévén, tanulmánya eredményéhez képest a regale kártalanítási kötvényekre vonatkozólag javaslatot vagy utasítást adjon azoknak az egyházaknak, a melyeknek birtokában ilyen értékpapírok vannak.

E. m. közgyűlés az indítványt elfogadja, a bizottság tagjaiul Meczner Bélát, Szinyey Gerzsont, Debreczeni Bertalant, Bálint Dezsőt és dr. Finkey Ferenczet választja meg.

12. Esperes-elnök jelenti, hogy a taktaharkányi egyház Székely Imre kisdobszai lelkészt meghívás útján egyhangulag; a kisdobszai egyház pedig Kajdy Menyhért taktaharkányi segédlelkészt szintén meghívás útján egyhangulag lelkészül választotta meg.

Miután mintkét választás a zsinati törvény 200. és következő szakaszai rendelkezésének megfelelőleg szabályszerűen ment végbe s ellenük felszólamlás nem adatott be, Székely Imre és Kajdy Menyhért hivatalukban megerősítettek.

13. Kun József hernádkaki, Demeter József gesztelyi, Keresztury József karádi, Horváth Gábor szomotori, Ugray László karádi megválasztott tanítók okmányaikat bemutatván,

miután Demeter József és Keresztury József fel nem esketett tanítók a hivatalos esküt letették, az e. megye áldáskívánása mellett hivatalukban megerősítettek.

14. Horváth Gábor szomotori megválasztott tanító azt a panaszát terjeszti elő, hogy előde által a tanítói földek bérbe adtak ki, ő pedig maga akarván azokat műveltetni, a bérlőtől a földeket visszakövetelte, azonban ez figyelembe sem vette az esperesnek oly értelmű átíratát, hogy az előbbi tanító által kötött bérleti szerződés az új tanítót nem kötelezi.

E. m. közgyűlés értesülvén arról, hogy ezen bérleti ügy már polgári per útjára van terelve s az eljárás ebben az ügyben már meg is indított, ez okból egyházmegyei beavatkozással a polgári bíróság által

hozandó ítéletet sem megakadályozni, sem megváltoztatni nem lehet.

15. A kiküldött bizottság felbontván a tanító-testületi képviselőkre beküldött szavazatokat;

Miután a beérkezett 53 szavazatból ez alkalommal sem nyert általános többséget egy jelölt sem, mint legtöbb szavazatot nyerteket: Demjén Kálmán tokaji és Gagyi Károly ólitzkai tanítókat újból kijelöli az e. m. közgyűlés. A szavazatok f. év augusztus hó 15-ig adandók be az esperesi hivatalhoz.

16. Olvastatott a kenézlői egyház által megerősítés végett 3 példányban benyújtott kántortanítói díjlevelét, mely a vallás-és közoktatási minisztériumtól kiküldött gróf Pongrácz Jenő elnöklete alatt működő bizottságnak 1898. okt. 10-én felvett jegyzőkönyve alapján készült.

Egyházmegyei közgyűlés a kenézlői kántortanítói díjlevelet, mivel a közgyűlési jegyzőkönyv nincsen mellékelve, nem hagyhatja jóvá, utasíttatik az egyház elöljárósága, hogy őszi egyházmegyei gyűlésünk elé, ezen jegyzőkönyvet is csatolva, újabban terjessze be megerősítés végett kántortanítói díjlevelét.

17. Olvastatott a tállyai egyházba kiküldött bizottság jelentése, a melyből kitűnik, hogy a tállyai egyház 1840—1862-ig 5235 korona 78 fillér oly természetű alaptőkét költött el, mely nagy részben az egyház közszükségleteinek fedezésére volt vagy adományozva, vagy hagyományozva; ez az összeg csakugyan erre a célra fordított, a mikor az 1861-iki nagy tűzvész alkalmával leégett összes egyházi épületeinek újból való felépítésére használtatott fel. Az 1889-ik évtől kezdve 2434 korona takarékbetéti összeg fektetett be az újonnan épített egyházi szőlőkbe az egyházmegye engedélye és jóváhagyása mellett; és pedig hogy mily gyümölcsözőleg, mutatja azon tény, hogy az 1901. évben az egyházi szőlők 68 hordó bort termettek. Az e. m. engedélyével befektetett tőkék a gondnoki számadás töképenzokről szóló kimutatásában tételenként, az alapító nevének,

czéljának s az alapítvány esztendejének bejegyzésével nyilván-
tartásban vannak azzal a bejegyzéssel, hogy „az egyház kölcsön-
vette.“ Sőt nemcsak ezek az összegek vannak évről-évre a tőke-
pénzek kimutatásában nyilvántartásba helyezve, hanem azok az
alapítványi tőkék is, melyek meghatározott egyházi vagy iskolai
célra voltak hagyományozva, de az 1861-iki építkezések alkalmával
használtattak fel. Ezen tőkéknek visszahelyezését az alapítók
iránt érzett kegyeletéből kifolyólag az egyház lelkiismereti köte-
lességének ismeri és a számadásában nyilvántartásban lévő
összes tőkéknek anyagi erejéhez s évi jövedelméhez mért visz-
zatérítését egyházhatósági felhívás és beavatkozás nélkül is
szoros kötelességének ismerte volna.

Egyházmegyei közgyűlés megnyugvással veszi tu-
domásul a bizottság jelentését s meggyőződött arról,
hogy a tőkék felhasználása és befektetése alkalmával
a legkisebb mérvű szabálytalanság sem követtetett el,
sőt örömmel tapasztalja, hogy az egyház tagjait a
kegyeletnek nemes érzése indítja arra, hogy azokat a
tökéket, illetve alapítványokat is visszahelyezzék, me-
lyeknek elköltéséért a mai nemzedéket már nem lehet
felelősségre vonni. Másrészről azonban utasítja a tállyai
egyházat, hogy évenként az egyházlátogatás útján te-
gyen jelentést a visszafizetéseknel elérendő eredmé-
nyekről; mindaddig míg a felhasznált és nyilvántartott
összegek valóságban vissza lesznek térítve.

18. Olvastatott őszi egyházmegyei közgyűlésünk 32. sz. a.
foglalt rendelkezésével a mádi egyház szegényházának ügyében
kiküldött bizottságnak jelentése, mely jelentésből világosan ki-
tűnik, hogy a mádi szegények háza a legrégebb időtől kezdve
közös a romai catholicusok és reformátusokkal. Meglevő jegy-
zőkönyveik az 1837-ik évtől kezdődnek. Ezek szerint a rendre,
vagyonra közösen ügyelnek, a kórházba való felvétel feletti in-
tézkedéssel mindenkor a helybeli rom. cath. és református egy-
házak lelkipásztorai bizattak meg. Mignem az 1874-ik évi már-
cius hó 31-én tartott közgyűlés azt a községi előljáróság ke-
zelése alá bocsátotta. A községi kezelés alatt azonban a sze-

gényház egészen catholicus színezetet nyert, eme körülménynek tulajdonítható az, hogy oda evang. reformált szegények nem mennek — s évek óta a közös tőke kamataiból református szegények nem részesülnek, hanem azt kizárólag csakis róm. cath. szegények élvezik.

Egyházmegyei közgyűlés ezen jelentés következtében megbizsa ügyészét, miszerint a mádi egyháznak a szegények háza ügyéből származó jogsérelmét, a közigazgatási hatóságnak felterjesztve, törvényes uton elintézni törekedjék oly módon, hogy a szegények házáat illető vagyona felett a történelmi jognak és gyakorlatnak megfelelőleg a református és rom. cath. lelkészek egyenjogulag rendelkezzenek, az alapvagyon jövedelme pedig a két felekezet szegényei közt egyenlő arányban osztassék ki, az illető lelkészek közbejöttével.

19. Zitás Bertalan egyházmegyei dékán nyugták s ellennyugtákkal kellőleg felszerelt számadásait beterjeszti:

Ezek szerint az alsózempléni egyházmegye öt járásának látogatóitól az egyházker. pénztár részére bevett 4968 k. 68 fill.-t.

Ebből az egyházker. pénztárba befizetett 4968 k. 68 fill.-t.

Az egyházkerületi pénztárból a lelkész és tanítói özvegyek között leendő kiosztás végett: átvett 5608 k. 60 fillért, kiadott 5580 koronát. Maradvány 28 kor. 60 fillér.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett számadást minden egyes tételében igazoltnak és helyesnek találván, a bejegyzett adatokra vonatkozólag Zitás Bertalan dékánt — a 28 kor. 60 fillér pénztári maradvány terhén kívül — a további számadás felelőssége alól felmenti.

20. Egyházlátogatás jelenti, hogy a lukai egyház magtári állományának kamataiból sok van hátralékban.

Egyházmegyei közgyűlés szigoruan utasítja a lukai egyház előljáróságát, miszerint magtári hátralékos kamattartozásokat ez év őszén szigoruan hajtassa be, hogy a kimenendő egyházlátogatás útján jövőre e tárgyban kedvező jelentés tétethessék.

21. Egyházlátogatás jelenti Lukáról, hogy Tóth Ferencz ezelőtt 13 évvel az egyháztól, illetve annak gondnokától kölcsönvett 100 korona tartozását fizetni nem akarja.

Egyházmegyei közgyűlés felelősség terhe alatt szigoruan utasítja az egyház előljáróságát, hogy Tóth Ferencz 100 korona tartozása s járulékairól vegyen kellőleg biztosított kötelezvényt; mit ha az adós kiállítani vonakodnék, ellenében az említett követelést per útján is hajtassa be, az elért eredményről egyházlátogatásnak tegeyen jelentést.

22. Olvastatott a nagyrosványi ref. egyház előljáróságának kérvénye, melyben tűzvész által elpusztult magtárépülete helyett — egyház és lelkész részére — bádogtetőzettel ellátott új magtárépületet szándékozik folyó évben építtetni, e czélból kéri egyházmegyei közgyűlést — a beterjesztett tervrajz és költségvetést elfogadva — az építkezés jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés a nagyrosványi egyház által építendő egyházi és lelkészi magtár költségvetését s tervrajzát felülvizsgálva, — az építkezést jóváhagyta.

23. A mezőzombori egyházból jelenti az egyházlátogatás, hogy az egyházi épületek a lehető legrosszabb karban vannak.

Egyházmegyei közgyűlés szigoruan felhívja az egyház előljáróságát, hogy az egyházi épületek jókarba állítása iránt haladéktalanul tegeye meg a szükséges lépéseket.

24. Ugyanezen egyházban a tanítói fizetés államsegélylyel való kiegészítése tárgyában :

Bartha József körlátogató ezen ügynek további előbbvitelére a felmerült akadályok elhárítására felkéretik.

25. Ugyancsak az egyházlátogatás a Golopi egyházból jelenti, hogy az egyház értékes urasztali készletei egy hitvány ládában vannak elhelyezve, és hogy a papi díjlevél pénzbeli járandóságai, a hivek pontos fizetése mellett, az egyház pénztárából pótoltnak, valamint a tanítói nyugdíj hátrálék körül is differenciák mutatkoznak.

Ezen ügyek megvizsgálása s orvoslására báró Vay Sándor és Hézser Emil kiküldetnek.

26. A csobaji egyházban az egyházlátogatás jelentése szerint mintegy 2000 korona van hátralékban.

Egyházmegyei közgyűlés felhívja az egyház előjáróságát, miszerint a hátralékok behajtását saját hatás körében eszközölje és amennyiben ennek kellő eredménye nem lenne, a hátralékosok névsorát az esperesi hivatalnak a folyó évi augusztus hó 15-éig mutassa be, hogy a hátralék közigazgatási uton behajtsassék.

27. Gecsey Péter az egyháza felvirágoztatása érdekében fáradhatatlan tevékenységet és áldozatkészséget tanusító tarczali lelkész ujabban is bizonyosságát adta a lelkében élő azon vallásos buzgóságának, amely nemes tettekben nyer kifejezést, amidőn a tarczali egyház javára harmincz éves lelkészi működésének emlékére ujabban is 1000 (ezer) korona alapítványt tett oly módon, és meghatározással, hogy az alapítvány kamatai mindaddig a tőkéhez csatoltassanak míg az alapítóke kétezer koronára nem növekedik, s ekkor a már korábban adományozott kétezer koronás „Gecsey Péter“ nevet viselő alapítványhoz csatoltassék s ugyanily czim alatt a négyezer koronás alapítvány kamatait az egyház saját céljaira használhatja fel, azonban a négyezer korona alaptőke sohasem költhető el.

E. m. közgyűlés amikor örömmel értesül az élő vallásosságnak ily nemes megnyilatkozásáról, a nagy-lelkűségre valló adományozásért elismerését fejezván ki, az alapító nevét jegyzőkönyvében örökíti meg.

28. Gecsey Péter, a tarczali egyház lelkésze, mint iskolaszéki elnök az egyház látogatás útján panaszolja, hogy legközelebb előfordult esetben, járvány miatt az iskola szükségessé vált bezáratása iránt a közigazgatósági hatóság a nélkül intézkedett, hogy az iskola fentartó egyházat, vagy iskolaszéki elnököt értesítette volna.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen sérelmes eset alkalmából felkérni határozza a vármegye alispánját,

hogy a főszolgabírókat hasonló esetben az iskolaszék kiértésítésére utasítani sziveskedjék.

29. Ugyanezen egyházban a lelkészi failletmény beszállítására czimén az egyházi pénztár 25 korona kiadással terhelte meg.

Miután a díjlevél szerint ezt a szolgálmányt az egyház tagjai tartoznak teljesíteni, utasittatik az egyház előljárósága, hogy ezen összeget a szállítás teljesítésére felhívott és vonakodó egyháztagnokon a törvényes uton hajtsa be, a jövő évi számadásban a bevételek közt tüntesse fel, az elért eredményről a jövő évi egyházlátogatásnak tegyen jelentést.

30. A taktaharkányi egyház, bemutatja megerősítés végett leány tanítójának három példányban kiállított új díjlevelét, valamint a régi díjlevelet.

Miután a megújított díjlevélhez az 1899. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 47. sz. határozata értelmében megkivánt presbiteri közgyűlés jegyzőkönyve nem csatoltatott s ekként kellőleg felszerelve nincs, az egyházmegye közgyűlése a díj levelet ezen alaki hiány miatt visszautasítja.

E mellett utasítja az egyházi előljáróságot, hogy a tanítói díjlevélben határozottan jelölje meg, hogy a tanító használatában levő földek katasztrális vagy magyar holdakban értendők-e. Tüntesse fel azt is, hogy a kincstári adó az illeték egyénérték kivételével a tanítói hivatalt terheli.

31. A tolcsvai egyház az egyházkerület jóváhagyásával eladott Pető nevű szőlő 3241 korona 22 fillért tevő, részben kötvényen, részben takarékpénztárilag kezelt eladási árának a megmaradt „Cserő“ nevű parlag újból való beépítésére, valamint a néhai Adrányi Gyula által hagyományozott s takarékpénztárilag kezelt 1700 kor. tőkének, az egyház szükségleteire leendő felhasználására kéri az egyházmegye engedélyét.

Miután ezen ügyekben a kiküldött bizottság je-

lentését és javaslatát az e. megye elfogadta és jelen jegyzőkönyv 34. száma alatt határozati erőre emelte, beadott kérvény tartalma tárgytalanná vált.

32. A gesztelyi egyház beterjeszti a régi kántor-tanítói díjlevéllel együtt a módosított s újból kiállított kántor-tanítói díjlevelet valamint az ujonnan szervezett második tanítói állás díjlevelét is 3—3 példányban s ezuttal az egyházi főhatóság engedélyét kéri arra nézve, hogy a második tanítói állás javadalmának kiegészítése végett az államsegélyt igénybe vehesse.

Miután a régi díjlevél csorbulást lényegében nem szenved, amennyiben a kántor-tanító vállairól nagy terhet vesz le a második tanítói állás szervezése által s miután a hivekre nézve a második tanítói hivatal felállítása újabb megerheltetést nem von maga után, e. m. közgyűlés a díjleveleket jóváhagyja s az államsegély kieszközlésére vonatkozó kérvénnyel együtt megerősítés végett felterjeszti a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez.

33. A berzéki egyház istálló és magtáráépítése ügyében mult évi őszi közgyűlésünk 46. sz. jkvi határozatával az építési tervezet felülvizsgálatára Tóth Lajos tanácsbíró küldte ki. Tóth Lajos jelenti: hogy a lelkész által készített tervrajzot és költségvetést a helyszínen a presbytériummal együtt megvizsgálta s a presbytérium oda nyilatkozott, hogy a lelkész által készített tervezet az egyház viszonyaihoz képest felette nagy s a lelkész által összeállított költségvetésből nem jönne ki. Az egyház a 600 frt költséget megajánlja s abból lehet is a helyi viszonyoknak megfelelő épületet felemelni. A lelkész azonban nem akart sem a tervezet összevonásába, sem abba, hogy a nagy tervet 600 frtból felépíttesse, belemenni. A kiküldött tanácsbíró a presbytérium nézetét vallja.

Egyházmegyei közgyűlés maga részéről is tulságosan nagy terjedelműnek s költségesnek látja a bemutatott tervezetet s miután a közgyűlésen maga a lelkész is hajlandónak nyilatkozott a tervezet össze-

vonására, a végleges tervezet és költségvetés megállapítására és megerősítésére, valamint az építkezés megkezdésének elrendelésére s arra való felügyeletre kiküldi Tóth Lajos és Kóczán Miklós tanácsbírákat, felkérvén és felhatalmazván őket, hogy az építkezés ügyét az egyházmegye nevében teljhatalommal elintézzék, jelentésüket annak idején bevárván.

31. A tolcsvai egyháztőkepénzeinek megvizsgálására már két ízben kiküldött bizottság jelenti:

Az 1901-iki kimutatás szerint az egyháznak következő alapítványi tőkái szerepelnek:

1. Csöke-Szemere-alapítvány a mult évi kamattal	692 k. 63 f.
2. Szegény iskolás gyermekek alapítványa	343 „ 14 „
3. Lelkészfizetési alap (Bárd szőlő)	2000 „ — „
4. Pető szőlő árának egy része	1188 „ 70 „
5. Brassayné-Liszakay Istvánné alap	103 „ 13 „
6. Adriányi-féle hagyaték	1700 „ — „
7. Regále-kártalanítás	5100 „ — „
8. Pető szőlő árából kötvényen	2110 „ — „
9. Csontos István János alap	32 „ 36 „
Összesen	13269 k. 96 f.

Az 1. szám alatt említett, a nagytt. egyh. m. közgyűlés előtt is sokszor tárgyalt Csöke-Szemere-alapítványra nézve részint az egyház régebbi könyveiből, részint az 1895. szept. 3-án kelt végrendelet másolatából megállapítottuk, hogy Csöke Lászlóné Szemere Amália a tolcsvai egyháznak már a 80-as években hagyományozott előbb 200, majd ismét 100 frtot, összesen 300 frtot (600 kor.), mely összeg a 80 és 90-es években állandóan szerepel a tőkekimutatásokban. E tőke évi kamatai a közszükségletekre fordítottak. Maga ez a tőke ma is teljesen megvan, amennyiben egy betéti könyvön 692 k. 93 f. van, mint Csöke-Szemere-alapítvány, tehát pár évi kamat is hozzá van csatolva. Ezenfelül az 1895-iki végrendelet szerint hagyott Csöke Lászlóné újból 1000 frtot, (2000 koronát) a tolcsvai egyháznak és pedig oly feltétellel, hogy „800 frt ebből kamatoztassék mind-

addig, míg ezt a tanító fizetéséhez számítva, oly tanító nem lesz, a ki az orgonán is játszani fog, 200 frt kamata pedig a tolcsvai lelkész fizetésére fordíttassék azzal a kikötéssel, hogy családom semmi lelkészi fizetéssel ne terheltezzék.“ Ez az 1000 frtos új alapítvány, melyet bizonyos levonásokkal az 1900-ban kiküldött egyh. megyei bizottság 900 frtban (1800 k.) állapított meg, (l. az 1900. évi őszi közgyűlés 29. sz. jkvi pontját) s mely 1899-ban tényleg befolyt, ma már nincs meg, mert az egyház azt építkezésekre, kerítésre teljesen elköltötte s ennek visszatérítését rendelte el az egyházmegye az 1900-iki őszi közgyűlésén, a mi azonban eddigelé meg nem történt.

A mi véleményünk tehát az, hogy a Csöke-féle 2 alapítvány két külön könyvre irassék, miután más-más a rendelkezésük, vagyis a meglevő 692 k. 93 fillérből 600 korona maradjon tőke gyanánt ezen a betéti könyvön, a fenmaradt összeg pedig, mint a visszatérítendő 1800 koronás másik alapítvány egy része, új könyvre irattassék át s ennek, valamint az időnként visszatérítendő összegeknek kamatai a tőkéhez csatoltassanak mindaddig, míg az összeg el nem éri az 1800 koronát.

A 2. p. alatt említett szegény iskolás gyermekek alapítványa, mely a tolcsvai takarékpénztár 200 koronás alapítványa szegény gyermekeknek könyvekkel leendő ellátására, teljesen megvan, sőt az évi kamatokat nem is használják fel mindig e célra, holott ez alapítvány rendeltetése épp az, hogy évente a szegény gyermekek állandóan segélyeztessenek. Itt tehát nem a tökegyűjtésre kellene törekedni.

A 3. pont alatti 2000 frtos alapítvány, mely a lelkész fizetésére szolgál, megvan és kamatai e célra felhasználtatnak.

A 4. és 8. pontok alatt felsorolt tételek, t. i. az eladott Pető szőlő árából 1188 k. 70 fill. takarékpénztári könyvön, 2110 kor. kötvényen, szintén megvannak. Nézetünk szerint e két tételnek nem az alapítványi tőkék közt lenne a helyük, mert a megváltozott viszonyok folytán ezen összegek gyümölcsözőbben lennének az egyház szőlőjének újraépítésére fordíthatók, amint az új lelkész szép buzgalommal hozzá is látott

ahhoz s a beépítésre a hivek önkéntes adományyaiból is szép összeget gyűjtött össze.

Az 5. sz. alatt felsorolt Brassayné-Liszkayné-alap, mely eredetileg 200 korona volt, szintén megvan, de az alapítványi tőkék közé csak 103 k. 13 f. van bevéve, 112 kor. pedig a közpénztári tőkék közt szerepel. E két tétel tehát egyesítendő, vagyis a 200 korona egy könyvre irandó. Kamatai közszükségekre fordíthatók.

A 6. sz. alatt szereplő 1700 kor. Adriányi-hagyaték egy új hagyomány, mely az egyház közszükségleteinek fedezésére adatván, az alapítványi tőkék közül a közpénztári tőkék közé vezetendő.

A 7. sz. alatti regále-kártalanítási kötvény tényleg megvan.

A 9. sz. alatt Csontos István-alapítvány gyanánt szereplő 32 kor. 36 fillér nem alapítvány, hanem két egyháztag tartozása, amely összeg a közpénztári tőkék közé irandó s behajtásuk szorgalmazandó.

Ellenben az alapítványi tőkék közé irandó a 173 kor. 85 fillért tevő orgonista-alap (tőkéje 153 k. 18 f.), melynek kamatai orgonista fizetésére fordítandók, ilyen nem léteben pedig tőkésítendő.

Tiszteletteljes indítványunk ezek után az, hogy a Pető szőlő ára (4. és 8. sz.), valamint az Adriányi-féle hagyomány (6) és Csontos István-féle alap irassanak át a közpénztári tőkék közé, ellenben az orgonista-alap az alapítványi tőkék közé. A Pető szőlő ára, számadás terhe alatt, szőlőépítésre legyen fordítható. Az elköltött második Csöke-Szemere-alap pedig egy új könyvre fokozatosan téríttessék vissza. Az alapítványi tőkék betéti könyveire pedig az esperes úr hivatalosan vezesse rá a záradékot, hogy annak tőkéi egyházmegyei engedély nélkül ki nem adhatók.

Egyházmegyei közgyűlés a bizottság jelentését egész terjedelmében elfogadja s utasítja a tolcsvai egyházat, hogy az alapítványi és közpénztári tőkéket a jelentésben említett módon kezeljék.

35. Ugyan e jelentésből s az egyházlátogatás jegyzőkönyvéből is értesült egyházmegyei közgyűlésünk, hogy Tolcsván

néhai Adriányi Gyula 2000 koronát hagyományozott az egyháznak közszükségei fedezésére.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel vesz tudomást e szép hagyományról s a megboldogult hagyományozó emlékét hálás szívvvel említi meg jegyzőkönyvében.

36. A leleszi templomhely ügyében Debreczeni Bertalan tanácsbíró jelenti, hogy a templom fundusának átíratási ügye annyira haladt előre, hogy a telekkönyv az eladó családok között rendeztetett. Az eladott vagyon felerésze átíratott Haraszti Józsefre, másik felerésze pedig Szücs Reskó Jánosra. Az átíratás akadálya még egyrészt az, hogy a szerződést a Szücs Reskó család részéről csak Reskó Mária írta alá, holott az ingatlan felerésze Szücs Reskó Jánosra íratott át. A szerződés tehát az utóbbival is aláíratandó, ezenfelül mindenekelőtt a főt. egyházkerület jóváhagyására van szükség.

Egyházmegyei közgyűlésünk e jelentést tudomásul véve, felkéri Debreczeni Bertalan tanácsbíró, hogy a szerződést Szücs Reskó Jánossal is írassa alá. Addig is azonban az egyházmegyeileg már az 1893-iki tavaszi gyűlésen helybenhagyott szerződést azzal a kérelemmel terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez, hogy azt jóváhagyási záradékkal ellátni méltóztassék.

37. A láczaei egyház adásvételi szerződésének ügyében jelenti Debreczeni Bertalan, hogy az átíratás akadálya első sorban az, hogy az 1885. febr. 3-án kelt adásvevési szerződés egyházkerületileg jóváhagyva nincs.

Egyházmegyei közgyűlés tisztelettel felkéri a főt. egyházkerületi közgyűlést, hogy az egyházmegyénk által már 1885-ben helybenhagyott szerződés megerősíteni kegyeskedjék, miután a vételi ügylet az egyházra kétségtelenül előnyös s az egyház a kérdéses ingatlanak már 17 éve békés birtokába van.

38. Kertész István b.-halászi lelkész nehéz viszonyaira

való tekintettel kéri, hogy a convent által adandó évi segélyből való részeltetés végett, neve terjesztessék fel az egyházkerület elé.

Folyamodó kérelme az összeülendő segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik.

39. A kisdobszai egyház beterjeszti, mult őszi közgyűlésünk utasítása szerint, az általa 1897-ben kötött adásvételi ügyletről szóló pesbyteri és közgyűlési határozatot,

Egyházmegyei közgyűlés szívesen hajlandó a régóta huzódó megerősítést megadni, azonban a szerződésben az az alaki hiba van, hogy azt az egyház nevében csak a gondnok írta alá. Utasittatik tehát az egyház, hogy új szerződési szöveget készítsen, melyben az egyházképviselői gyanánt a lelkész és gondnok vétessenek be és ők ketten írják alá, mint vevők.

40. Az időszaki bíróság tagjaiul megválasztattak:

Gecsey Péter papi, Szinyey Gerzson és Debreczeni Bertalan vil. tanácsbírák rendes, Bálint Dezső és Páricsy József papi, Meczner András vil. tanácsbírák póttagokul.

41. Alsó-Bereczkiből az egyházlátogatás jelenti, hogy a lelkész ellen a Felső-Bereczkiben lakó hivei azt a panaszt terjesztik elő, hogy bár a díjlevél szerint a lelkész minden második vasárnap köteles F.-Bereczkiben prédikálni, ő több év óta csak 3-ik vagy 4-ik vasárnap megy ki hozzájuk. A pap azt adta elő védelméül, hogy a régebbi díjlevelek és jegyzőkönyvek szerint az a.-berezckii pap csak minden 3-ik vasárnap volt köteles F.-Bereczkiben prédikálni s az ő chártájába csak tévedésből tétetett bele a 2-ik vasárnap, annál is inkább, mert a f.-berezckiiiek $\frac{1}{3}$ résznel is jóval kevesebbel járulnak a papi fizetéshez.

Egyházmegyei közgyűlés, habár a díjlevél megváltoztatását ezuttal nem óhajtja, mindazáltal tekintettel arra, hogy a f.-berezckii hivek az egyház terheihez aránylag igen csekély részben járulnak, s a régi

gyakorlat is a lelkész mellett szól, nem tartja kényszerithetőnek őt, hogy ő F.-Bereczkiben minden második vasárnap prédikáljon, elegendőnek véli, ha minden harmadik vasárnap (21-ik napon) megy ki F.-Bereczkibe, elvárván a f.-berezcki hivektől, hogy a közbeeső 2 vasárnap ők menjenek a régi szokás szerint A.-Bereczkibe az isteniszteletre.

12. Tóth Lajos, egyh. m. pénztárnok bemutatja az 1901. évről vezetett számadását. E szerint

Bevétel 2592 k. 66 f. Kiadás 1859 k. 89 k.

Maradék 732 k. 77 f.

Kihelyezett tőke 15 kötvényen 5200 k.

Sárospataki takarékpénztár részvénytársaságnál elhelyezve 1700 korona. Miklós Béla alapítványa u. ott 1000 kor.

Pénztárnok számadása az egyh. megyei közgyűlés által megvizsgáltván, az minden tételeiben helyesnek és kifogástalannak ítéltetett, a bemutatott kötvényeket és takarékbetéti könyveket a számadás tételeivel egyezőeknek találta s Tóth Lajos pénztárnoknak — az egyh. megye elismerése mellett — a beirottakra nézve a felmentés megadatik.

13. Mult év szeptember havában Sárospatakon tartott egyh. kerületi gyűlés jkönyvének 56-ik pontjában hozott határozat szerint, tárgyalás alá vétetett a felsőborsodi egyházmegyének ama terjedelmes munkálata, mely az egyh. látogatási kérdőpontokat foglalja magában s a mely — hozzászólás, megbeszélés végett az egyházmegyékhez tétetett át.

Egyházmegyei közgyűlés a terjedelmes és nagyfontosságú munkálatot tárgyalás alá vevén, annak több pontját feleslegesnek, tapintatlannak, sőt némi tekintetben még veszedelmesnek is tartja, amennyiben oly kérdőpontokat is felvesz és tárgyalat a presbitériumban, a melyeknek csak pusztá felemlítése is inkább káros, mint üdvös hatással lehet a vallás-erkölcsi élet fejlesztésére; de meg a kérdőpontokat illetőleg:

a zsinati törvények 165. §-ának intézkedéseit egyh. megyei közgyűlésünk elegendőnek véli, amennyiben e szakasznak erre vonatkozó pontjaiban ott vannak azok az irányelvek, a melyek az egyházlátogató küldöttséget vezérelhetik, csak tudni kell ezeket a fejlődő viszonyokhoz alkalmaztatni. S ha mégis, tekintettel az egyházi politikai törvények által előidézelt új helyzetekre és viszonyokra, e részben szükség lenne újabb irányelveknek a kitűzésére, ez a legközelebb összeülendő zsinat hatás és jogkörébe fog tartozni, miért is a felsőborsodi indítványnak — fenti okok alapján a napi rendről való levételét javasoljuk.

11. Mult év szeptember havában tartott egyházkerületi közgyűlés 7-ik szám alatt foglalt rendelkezésében arra hívja fel az egyházmegyéket, adjanak véleményes jelentést arra nézve, hogy szükségét látják-e a budapesti egyetemmel kapcsolatosan felállítandó protestáns theológiai fakultás szervezésének ?

E. megyei közgyűlés tekintettel az 1848-iki XX. törvényczikkben kifejezést nyert elv nagy jelentőségére, mely a felekezetek közötti viszonyt minden vonatkozásában teljesen egyenlő alapokra kívánja fektetni: tekintettel arra, hogy a protestáns theológiai szakoktatásnak az egyetem keretén belől való elhelyezése által az egyetem elveszitené kizárólagos katholikus jellegét és egy nagy lépés tételnek ez által a felekezetek közötti jogegyenlőség megvalósításához; e. megyénk a sárospataki theológiai tanári karának azon álláspontjához csatlakozik, mely a protestáns theológiai facultásnak felállítását szükségesnek véli, annyival is inkább, mert ezáltal nem látja veszélyeztetve vidéki ilynemű intézeteinek jövőjét, a mennyiben azok belső életének berendezése s az általuk nyújtott előnyök és jótétemények jövőben is biztosítani fogják részükre annak a hallgatóságnak egy jórészét, mely csakis ily kedvezmények segélyével képes folytatni tanulmányait. Miután pedig a testvér ágostai hitvallásu egyházzal

nem a szétválasztó, hanem az összekötő fonalakat kívánja előtérben helyezni s miután két protestáns irányu theologiai facultás felállítása fentartása az állami háztartás szempontjából is nagyobb nehézségekre találna, az egyesült protestáns theologiai szakoktatás felállítását véleményezi és pedig oly módon, hogy a dogmatica és liturgica kivételével — melyek felekezeti szaktanárok által adandók elő — minden philosophiai és theologiai tantárgyat együttesen hallgasson a theologiai ifjuság.

45. Őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 40-ik pontja értelmében, a vámosujfalusi egyház ott érintett ügyeinek megvizsgálása, illetve rendezése céljából, egyházmegyénk egy küldöttséget bizott meg, azon utasítással, hogy jelentését mostani közgyűlésünkre terjessze be.

A küldöttség a v.-ujfalusi egyházat, annak lelkészét illető alapokat akként rendezte, hogy a tévedésből nem helyes czímen kezelt alapokból 500 korona a lelkészi hivatal részére irandó, a 400 koronára kiegészítendő összeg pedig az egyház javára adassék.

A temetői fűhöz, sem a lelkészi, sem a tanítói hivatal, igényt nem formálván, az továbbra is a harangozó díjazására fordítandó.

Küldöttség azt is megvizsgálta, mennyi azon összeg, amely a Kovács János volt lelkész halála óta, — a csonka éven át — lelkész és tanítói hivatalt jogosan megillette; mennyit fizetett a lelkész örököse a teljesített lelkészi és tanítói szolgálatokért, s maradt-e fel valamely összeg, ami — egyházkerületi szabályaink szerint — a szüköri pénztárt illetné?

A küldöttséghez beterjesztett számadás szerint a lelkészt és tanítót illető csonka évi jövedelem mind elköltetvén, a szükösi pénztárba semmit sem lehet befizetni. Azért a kiküldött bizottság azt javasolja, hogy miután a lelkészi és tanítói jövedelemből — a mellékelt számadás bizonyága szerint — semmisen maradt fel: kéressék fel a főtiszt. egyh. kerületi köz-

gyűlés, hogy a szükösi tár részére fizetendő összeggel az egyházat meg ne terhelje.

Egyházmegyei közgyűlés, a kiküldött bizottság intézkedéseit helyesléssel veszi tudomásul, javaslatát egész terjedelmében elfogadja s ez értelemben a főtiszt. egyh. kerületi közgyűléshez felterjesztést intéz.

16. Legyes-Bényéről jelenti az egyházlátogatás, hogy az iskola javára tartott bál jövedelmét — 32 korona 50 fillért — a volt tanító, Tóth Kálmán — nem fizette be.

Egyházlátogatás felkérte a felsőborsodi esperes urat, hogy ez összeget Tóth Kálmántól vétesse be s küldje át a l.-bényei egyháznak.

Egyházmegyei közgyűlés az egyh. látogató küldöttség intézkedését helybenhagyja s az esperesi hivatal útján a felsőborsodi Esperes urat szintén megkeresi, hogy nevezett tanítóval szemben a szükséges eljárást megtenni sziveskedjék.

17. Csanálosról jelenti az egyházlátogató küldöttség, hogy az ott régebben alakult, de később megszűnt énekkarnak körülbelül már 100 köből gabonája van. A magtár jövedelme az énekkar által állítólag az egyház szükségleteire ajánlatott fel. Azonban az énekkar alapszabálya, Hegedüs János volt csanálosi, most kisdobszai tanítónál van, holott arra szükség volna, mert bizonyosan csak így lehet megtudni, minő célra fordítható a magtári jövedelem?

Egyházmegyei közgyűlés utasítja Hegedüs János tanítót, hogy az alapszabályokat adja át a csanálosi presbitériumnak s az átadásról a csanálosi lelkész az esperesi hivatalt értesitse.

18. Subi Ferenc, berzéki lakos bejelentette az egyházlátogató küldöttségnek, hogy tőle 23 korona — magtári tartozás czimen — jogtalanul követeltetik, mivel ő ezen összeget Major Sándor volt magtár gondnoknak kifizette, a ki azt számadásába nem vette fel.

Ezen ügy megvizsgálásával, a berzéki egyházba

— az istálló és magtár építése ügyben — kimenendő küldöttség bizatik meg.

49. A megyaszói egyházból azt jelenti az egyházlátogatás, hogy az oda tartozó „Ujvilág“ nevü tanyán a református gyermekek vallásos oktatásáról még ez ideig sem gondoskodtak s hogy ezen kiváló fontosságu ügy továbbra is ne hanyagoltassék, kéri a lelkész az egyh. megyei közgyűlést, hogy Báró Harkányi János urtól eszközöljön részére fuvart s ő ebben az esetben szivesen végzi Ujvilágon a vallástanítást.

Egyházmegyei közgyűlés elvárja, hogy a vallástanításról a lelkész — saját hatáskörében — a legközelebbi idő alatt gondoskodni fog.

50. Ugyancsak egyházlátogató küldöttség Harkányból is azt jelenti, hogy a „Jajhalma“ tanyán a felekezetiünkhöz tartozó iskolás növendékek vallásos oktatásban nem részesülnek.

Továbbá jelenti, hogy Harkányban az urasztali edények, a templom közepén álló asztal alatt tartatnak.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja a lelkészt, hogy a vallásos oktatásról gondoskodjék ; a presbitériumnak pedig szigoruan meghagyja, hogy az urasztali edényeket záros helyen tartsák s a templomba nem illő tárgyak onnan eltávolíttassanak.

51. A s.-kesznyéteni egyház — tekintettel arra, hogy a tankötelesek száma a 150-et is meghaladja — második tanítói állást óhajt szervezni s mivel annak felállithatására a saját erejéből nem képes, a tanítói fizetést államsegély igénybevételével akarja 800 koronára kiegészíteni, a melyről szóló díjlevelet ezuttal három példányban mellékeli. A kiegészítés úgy történék, hogy 50 koronát az egyház pénztára adna, a hiányzó 750 korona államsegélyvel fedeztetnék.

Ezen kérvénnyel együttesen tárgyalatott Csizy Gedeon kesznyéteni tanító azon panasza, hogy az ő tanítói fizetése az ujonnan kiállított díjlevélben — bizonyos tekintetben csonkulást szenvedett, mindazáltal nem kíván akadályt gördíteni a második tanítói állás felállitása elé s szivesen beleegyezik, hogy

az alapfizetéshez szükségelt 50 korona a tankötelesek után fizetett tandijból vonassék le, de azon kívánsága van, hogy az 50 korona levonásával felmaradt tandij öt illesse és hogy tandij bevétel csökkenése esetén neki e czímen 210 korona, és a többi díjlevél szerinti járuléka biztosittassék.

Egyh. megyei közgyűlés beleegyezik, hogy a s.-kesznyéteni egyház a második tanítói állomás felállítására nézve a szükséges lépéseket megtehesse.

A Csizy Gedeon panaszára, utasítja a presbitériumot, hogy a régi díjlevél minden pontját csonkítatlanul tartsa fel s a tanító fizetését úgy állapítsa meg az egyházmegyéhez beterjesztendő díjlevélben, hogy abból semmi egyebet le nem vonhat, csupán a tandijból, a második tanítói állás felállíthatása céljából szükséges 50 koronát. A kiállított díjlevelet 3 példányban őszi egyházmegyei közgyűlésünkre — az egyházi közgyűlés jegyzőkönyvével — terjeszse be.

52. Szánthó István, mint a b.-sárai fiókegyház vagyonának kezelésével megbízott b.-olaszii lelkész az 1891—1901. végéig vezetett számadását — megvizsgálás végett — bemutatja,

A számadás szerint összes bevétel volt 2285 korona 47 f. Kiadás 97 kor. 24 f. Pénztári maradvány 2188 k. 23 f. Egy váltótartozás 390 k. Hátralékos követelés 172 k. 50 f. A fiókegyház összes pénze takarékpénztári betét, váltó és hátralék követelés czímen 2750 k. 73 f.

Szánthó István azt is kéri, hogy miután a vámosujfalusi volt lelkész elhalálozása folytán, a b.-sárai fiókegyház gondozása törvényszerűen is az új lelkész kötelessége, ő a további felügyelet gyakorlásának kötelezettsége alól mentessék fel.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztelt számadást megvizsgálván, azt helyesnek találja, a felügyelettel megbízott Szánthó István b.-olaszii lelkésznek a — hűséges gondozásért — elismerését nyilvánítja s őt a b.-sárai fiókegyház további felügyeletétől felmenti.

53. Papp Ferencz kenézlői tanító azt kéri az egyházmegye-

gyei közgyűléstől, hogy részére, a régi tanítói díjlevél 5-ik pontja szerint az egyház által fizetendő 12 k. 60 f. — a mely az ő díjlevelébe nem vétetett fel — újra folyósítsák; mivel e nélkül díjlevél csonkítás esete áll elő s így a tanítói fizetés a kiutalandó államsegéllyel sem ütné meg a 800 korona minimumot.

Az egyházmegyei közgyűlés határozatára azért van szüksége, mert elutasítás esetén az államsegélynek 12 k. 60 fillérrel leendő felemelését az egyház kérelmezheti.

Kérelme az egyházmegyei közgyűlés által nem teljesíthető, hanem utasítatik, hogy azzal a vall. és közokt. miniszteriumhoz forduljon.

54. Kovács Piroska, v.-ujfalusi lakos, néh. Kovács János volt lelkész leánya, atyja emlékére sirkövet óhajtván állítani, arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy őt eme kegyeletes szándékának kivitelére némi segélyben részesíteni sziveskedjék.

Tekintettel arra, hogy néhai lelkésztársunk leánya nincs abban a helyzetben, hogy édes atyja sirja fölé emlékjelt állíthasson, s tekintettel a Kovács János hosszú működési idejére, melyet a vámosujfalusi egyház szolgálatában eltöltött s tehetsége szerint igyekezett a reábizottakban hűségesen eljárni: kimondja egyh. m. közgyűlés, hogy erre a célra az őszi egyh. m. közgyűlés alkalmával gyűjtést eszközöl s arra az egyházmegye pénztára is ad némi segélyt.

55. Egyházlátogatás jelenti, hogy a b.-sárai tanköteles gyermekek a b.-zsadányi községi iskolába járnak tanulni. Azonban tekintettel az iskola tulnépességére és a természeti viszonyokra, melyek több esetben gátolják a gyermekek iskolába járását; az egyházközség és a nevelés érdekében szükségét látja annak, hogy a sárai egyházban az iskola felállítása érdekében az egyházmegye tegye meg a kezdeményező lépéseket.

E. m. közgyűlés az e tárgyban kiküldött bizottság jelentését várja be.

56. U. a. látogatás őszi e. m. gyűlés 47. számú pontjára

vonatkozólag jelenti, hogy az elhunyt lelkész örökösével a végleges leszámolás a bemutatott igazolvány szerint 1901. október 30-án megtörtént.

Tudomásul vétetett.

57. U. a. látogatás útján az egyház presbyteriuma azt a kérelmet terjeszti elő, hogy állapítsa meg az egyházmegye, hogy a vámosujfalusi és bodrogzsadányi egyházak társegyházi, vagy fiókegyházi viszonyban vannak-e egymással? mert ezen viszony rendezetlensége miatt több zavar és kellemetlenség merül fel a két egyház között.

E. m. közgyűlés az egyházak közötti viszony végleges rendezése céljából kimondja: hogy a vámosujfalusi egyháznak Bodrogzsadány fiók-, Bodrog-sára pedig leányegyháza, a miből önként következik, hogy ezen egyházak között felmerülendő kérdések ilyen szempontból birálandók el.

58. U. a. látogatás a kenézlői egyházból jelenti, hogy az őszi e. m. gyűlés 23. számú rendelkezésének nem tehetett eleget, mivel a gondnoki számadás nyugtái a számvevőszékhez beküldöttek, így az összehasonlító számadásnak alapja nem volt.

A számvevőszék előtt a számadás kifogásolt tételei igazoltattak, miért is az e. megye a jelentést tudomásul veszi.

59. U. a. látogatás örömmel tesz jelentést a sárospataki egyházban Hodossy Béla tanítóképző tanár vezetése alatt áldásosan működő polgári énekkarról, mely nemcsak a szépet műveli, hanem az egyház anyagi építésének is tevékeny munkása, amennyiben az egyháznak templomépítése következtében származott tartozásából 1800 koronát letörlesztett.

E. m. közgyűlés teljes elismerését fejezi ki e kulturális egyesület szívet, lelket nemesítő, áldásos gyümölcsöket teremtő működése felett; kedves kötelességet teljesít, amidőn az egyesület működő tagjainak, különösen pedig az egyesület vezetésén, fejlesztésén fáradszón odaadással és lelkesültséggel munkáló tevé-

keny karnagynak: Hodossy Béla urnak hálás köszönetét fejezi ki.

60. Kovács Ferencz vékei előkönyörgő kéri, hogy temetések alkalmával a szórványban levő egyházak kötelesek legyenek érte kocsit küldeni.

E. m. közgyűlés a kérelmet méltányosnak találván elrendeli, hogy a szórványban levő egyházakból minden temetés alkalmával kocsit küldjenek a vékei előkönyörgőért.

61. Egyházlátogatás jelenti a b.-halászi egyházból, hogy a múlt évi tavaszi egyh. m. közgyűlés jegyzőkönyvének 82. sz. alatt foglalt ügy, a presbyterium által tisztázott s egyházlátogatás az igazolást elfogadta. B.-halászi lelkész azt a panaszát terjeszti az e. megye. elé, hogy ő az elhunyt lelkész özvegyével az általa tett beruházásokért 160 korona kárpótlásban állapodott meg, egyezéssileg, kéri az e. megyét, hogy e kötelezettség alól mentse fel.

E. m: közgyűlés a jelentés első részét tudomásul veszi, a lelkész panaszára vonatkozólag pedig kijelenti, hogy annak mint tisztán polgári eljárás alá tartozó ügynek elbirálásába nem bocsátkozik.

62. U. a. látogatás jelenti a vámosujfalusi egyházból az őszi e. m. gyűlés 14. sz. a, foglalt rendelkezéseire vonatkozólag hogy

a) a faanyagok ára az 1900. évi zárszámadásban azért nem foglalt helyet, mert az 1901. évben fizettetett ki.

b) a lelkész használatában levő föld, bérletileg volt kezelve s ebből 1900. szept. 1-től 1901. április 24-ig az elhunyt lelkész örökösét illető bérleti jövedelem $\frac{1}{3}$ részét Köröskényi István a jogutódnak ki is fizette.

c) pont alatti észrevételre jelentik, hogy a mennyiben tényleg 280 korona 60 fillér folyt be a gondnok kezeihez 119 korona pedig hátralékban maradt, a 119 korona hátralékot nem tüntethette fel úgy a gondnok mint bevételt.

d) A Melkó István segédlelkész javára fizetett 148 korona

szintén helyesen van bejegyezve, mert részére lelkészi fizetés czimen 122 korona, tanítói fizetés czimen 26 korona 86 fillér fizettetett ki.

e) Az építkezési szabálytalanság oka az, hogy a presbyterium nem volt felvilágosítva a felől, hogy az ily munkálatok az egyházmegyéhez előzetesen bejelentendők. A gyűjtő könyvek megtekintéséből meggyőződött az e. látogatás arról, hogy a könyöradományok általában az egyházi épületek megújítására lettek összegyűjtve.

Egyházmegyei közgyűlés egyházlátogatók jelentését tudomásul veszi, a fentemlitett ügyeket elintézettnek tekinti.

63. Tárgyaltatott a taktakenézi egyház beadványa, melyben a felállítandó kántortanítói állás díjlevelét megerősíteni és államsegély igénybevételére az egyházmegye engedélyét kéri.

Az e. megye a díjlevelet megerősíti, az államsegély kieszközlésére az engedélyt megadja s ajánlólag felterjeszti a főtiszt. Egyházkerületi közgyűléshez.

64. Miskolczy Endre betérjeszti a szentesi körből missiói működéséről szóló jelentését.

E jelentést, mint a lelkész tevékenységének lélek szerint való missiói eljárásának hű képét az e. megye örömmel veszi tudomásul.

65. Szöllösy József erdebényei lelkész őszi e. megyei gyűlés 8 sz. alatt hozott rendelkezésére vonatkozólag betérjeszti özv. Kolozsváry Istvánné nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy férje temetési költségeinek fedezését illetőleg a közte és a tolcsvai ev. ref. egyház presbyteriuma közt felmerült ellentét békés uton kiegyenlített s e tekintetben az egyházon semmiféle követelése nincs.

Tudomásul vétetett.

66. Olvastatott Bartha József visi ev. ref. lelkész kérvénye, melyben a becsatolt két szerződésnek megerősítését, valamint a lelkész használatában lévő „Csonkás“ nevű réten a

vencsellői gazdák részére 50 négyszögöl területű átjáró ut és révkikötési jognak telekkönyvi biztosítására engedélyt kér.

Miután az átjáró ut és rév engedélyezése ellenértékéül felajánlott ama kedvezmény, hogy a visi lelkészek mindenkor szabadon és vámmentesen közlekedhetnek a réven és a vencsellői gazdák vámosi közös legelőjükre két darab marhát kihajthatnak s azoknak őrzéséről is a gazdák tartoznak díjtalanul gondoskodni — a lelkészi javadalomnak inkább emelésére, mint hátrányára szolgál, az e. megye jóváhagyja a két példányban bemutatott szerződést, s engedélyt ad arra, hogy a jelzett ut és rév használati joga a vencsellői gazdák, — a legeltetési jog a vissi lelkész javára telekkönyvileg is biztosítsák, illetőleg telekkönyvileg is bekebeleztesék; határozatát megerősítés végett a főtiszt. egyh. kerülethez terjeszti fel.

67. Jelentés tétetett arról, hogy a taktakenézi polgári községnek Gróf Andrassy Géza 2800 koronát ajánlott fel 20 esztendei vadászati jog bérlete fejében, ezt az összeget a ref. parókhia felépítése céljából azonnal kifizetni ígérte s emellett 3000 darab téglát ajánlott fel az építkezéshez, azonban ezen terv megvalósítása ellen néhány egyháztag erélyes agitációt fejt ki.

Egyházmegyei közgyűlés belátja: hogy a lelkészlak nyomoruságos volta sürgetőleg parancsolja, hogy az építkezés mielőbb megkezdessék, ez ügy érdekében és a munkálatok megindítása céljából Páricsy Józsefet es Bartha Józsefet oly felhatalmazással küldi ki a taktakenézi egyházba, hogy az építkezés szükségleteinek fedezésére kivetendő rendkívül egyházi adó kirovást felülvizsgálják, megerősítsék; a tervrajzot, költségvetést jóváhagyják s az építkezés folyamatát vezessék illetve ellenőrizzék.

68. A ricsei tanító panaszolja, hogy az ismétlődő iskolás gyermekek tanításáért semmiféle díjazásban sem részesül, kéri, hogy az egyh. megye e tekintetben tegyen intézkedést.

E. m. közgyűlés méltányosnak találván a tanító kérelmét, egyszersmindenkorra és általánosságban ki mondja, hogy minden ismétlő iskolát gyakorló növendéktől tandíj fejében egy korona követelhető, azon esetben ha az egyes egyházaknak e tárgyban másnemű intézkedésük nincs.

69. A b.-sárai leányegyházba kiküldött bizottság jelenti, hogy tanköteles növendékeink kistrésze évtizedek óta a bodrogzsadányi gör. kath. iskolában nyer némi oktatást, szívja magába az idegen egyház hitelveit, a legnagyobb rész azonban iskolába sem jár s tudatlanul nő fel. Szegény sorsu hiveink ezen az áldatlan állapoton maguk is szeretnének segíteni. Iskola építés céljára felajánl 2300 korona készpénzt, erdejéből a kellő mennyiségű fát s ezek mellett minden szükségelt fuvart és kézimunkát. A tanítói hivatal államsegélyvel lenne feltartható.

E. m. közgyűlés a kiküldött bizottság jelentése alapján az iskola felállítását elvileg elfogadja s Bálint Dezső és Meczner András tanácsbirákat azzal bizza meg, hogy a felállítandó iskoláról készíttessenek egy tervrajzot és költségvetést s egyuttal lépjenek érintkezésbe a tanfelügyelőség utján az állammal arra nézve, hogy az ismertetett viszonyok között hajlandó-e belemenni a tanító fizetésének kiegészítésébe? Felhatalmaztatnak arra is, hogy az iskola helyiségéül esetleg megvásárolni szándékolt beltelek adás-vételi szerződését is — belátásuk szerint — jóváhagyhatják. Bizottság jelentését őszi e. m. gyűlésünkre terjeszse be.

70. A cigándi egyház a nagyczigándi 153. sz. tjkönyvben 92—93. hr. sz. belsőség $\frac{3}{4}$ részének vételére vonatkozó két szerződést; továbbá a tulajdonához tartozó és a kisczigándi 110. számú tjkben 823. hr. sz., valamint a nagyczigándi 224. sz. tjkben 232—233. hr. sz. belsőségek eladására vonatkozó 3 drb. szerződést, az erre vonatkozó presbyteri és közgyűlési egyzökönyvekkel, jóváhagyás végett felterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a bemutatott szerződés-

seket, mint az egyház részére feltétlenül előnyösöket, a bemutatott közgyűlési határozat alapján elfogadja s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

71. Ugyanazon egyház a tulajdonát képező földbirtok haszonbérletére vonatkozó szerződést, a presbyteri gyűlés jegyzőkönyvével együtt jóváhagyás végett bemutatja.

Az egyház tulajdonához tartozó földbirtok kezelése, vagy haszonbérbe adása nem tartozván az egyh. törv. 18. §. e) pontja alapján felsorolt azon határozatok közé, melyek az egyházi hatóságok jóváhagyását igényelnék: miután a presbyterium e részbeni határozata ellen az egyházi törv. 41. §. m) pontjának megfelelő panasz nem emeltetett, a bemutatott szerződést egyházmegyei közgyűlés tudomásul veszi és a felterjesztő egyháznak visszaszadja.

72. Bodrogolaszi egyház lelkészlak és templomjavításra, legyesbényei egyház iskolaépítésre, a golopi egyház könyvszekrény beszerzésére segélyt kér.

A két előbbi az e. megyei segélyosztó bizottság figyelmébe ajánltatik, a golopi egyház kérvényének elintézésével a golopi egyházba kiküldött küldöttség bizatik meg.

73. E. látogatás jelenti a nagygéresi egyházból, hogy az iskolai csereügy a vármegye jóváhagyása végett beterjesztett. A templom hátsó részén a lecsorgó eső miatt a föld nagyon elkopott, a mi veszélyezteti a fal biztonságát, hasonló baj fenyegeti, ugyanily ok miatt, a parókhia északi részét is.

E, m. közgyűlés elrendeli a nagygéresi egyházi előjárásnak, hogy ugy a templom, mint a parókhianak vízlevezető csatornával leendő ellátása iránt haladéktalanul intézkedjenek. A csere-ügylet engedélyezését a vármegyénél sürgesse meg.

74. E. látogatás jelenti, hogy a szomotori iskola régi, ső-

tét, egészségtelen állapotában van. Iskolai építési alap 1000 korona; melyből 400 korona Bálint Dezső által a sárospataki bankba helyeztetett el, 600 koronát pedig a vármegyei köznevelődési egyesület utalványozott ki, de a melynek folyósítása csak akkor következik be, mikor az iskolaépítés kezdetét veendi. Jelenti továbbá azt is, hogy a szomszédos Vécsben állítólag ismét új községi iskolát fognak felállítani.

E. m. látogatás jelentését közgyűlésünk tudomásul vévén, az iskola építése ügyében döntő lépést nem tesz mindaddig, míg a vécei iskola építéséről határozott tudomást nem szerez, mert az esetben, ha Vécsén új iskola állittatik fel, feleslegessé válik az, hogy a szomatori egyház nagyobb áldozatokkal járó és költséges iskolai építkezésbe menjen bele. Egészen kielégítőnek látja azt, hogy ez esetben a mai iskolai épület kevéssel megbővítve, a tanítói lakkal együttesen alapos újításokkal tétessenek használhatókká.

75. E. látogatás jelenti a kistárkányi egyházból, hogy a lelkészi és a tanítói fizetés nemcsak a mult 1901-ik esztendőből, hanem részben az előző évről is hátralékban maradt.

E. m. közgyűlés utasítja a presbyteriumot, hogy a hátralékos illetekek behajtása körül a saját hatáskörében kövessen el mindent s ha a kívánt eredményt nem érnék el, az adósok névsorát terjeszszék be f. év augusztus hó 1-ig az esperesi hivatalhoz, hogy a hátralékok behajtását közigazgatási uton rendelje el.

76. Egyházlátogatás a leányvári egyházból jelenti, hogy a mult e. látogatás által felhozott több rendbeli kifogások nem minden tekintetben felelnek meg a valóságnak. A harang-alap elköltésére vonatkozólag pedig jelentik: hogy ily czimen alapítvány nem tétetett, hanem évenként egyes hivek adományoztak erre a célra s ezen összegek, minthogy a közpénztárban kezeltettek, az egyház szükségleteinek fedezésére fordított.

E. m. közgyűlés tudomásul vévén a jelentést, kimondja: hogy amennyiben a meghatározott czimen

és célra tett adományok jogi szempontból ugyanazon jelleggel bírnak, mint a szintén megjelölt célra tett alapítványok, tehát csakis a kitűzött célokra fordíthatók; ez okból elrendeli, hogy a harangra tett adományoknak visszahelyezését az egyházközség kötelességének ismerje.

77. A vissi egyház elhanyagolt iskolájának javítására már több ízben volt figyelmeztetve.

Miután a vissi egyház iskolahelyiségének türhető karba helyezése végett sem tett semmiféle intézkedést; az e. m. közgyűlés sürgősen utasítja a presbyteriumot: hogy iskolájának kijavítására haladéktalanul tegye meg a szükséges lépéseket; az összeüendő segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.

78. Tapasztalván azt, hogy a lelkészi könyvtárak felállítása körül az egyházak nem nagy buzgóságot fejtenek ki, elanynyira, hogy a könyvtár befogadására alkalmas szekrény beszerzését is a legtöbb egyház elmulasztotta.

E. m. közgyűlés utasítja az egyházakat, hogy mulasztásaikat a legközelebbi egyházlátogatás megérkezéseig tegyék jóvá; szemelött tartván az egyházkerületnek a könyvtár felállítására vonatkozó rendelkezéseit.

79. Az alsózempléni ev. ref. egyházmegye *számvevőszékének* Sárospatakon 1902. április 14-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

Jelen voltak: Keresztury József esperes és Szinyei Gerzson elnöklete alatt Kónya András, Bálint Dező, Hézszer Emil, Ölbey János és Farkas Lajos számvevők, Dr. Finkey Ferencz jegyző.

A számvevők jelentései alapján az egyes egyházaknak az 1901. évről számadásaik megvizsgálatván, azokra a számvevőszék a következő megjegyzéseket tette s a következő határozatokat ajánlja elfogadás végett a nagytiszt. egyházmegyei közgyűlésnek.

1. Sárospataki járás.

1. *Tokaj*, 2. *Sima*, 3. *B.-Olaszi*, 4. *Sára*, 5. *Viss*, 6. *Tolcsva*, 7. *M.-Hogyka*, 8. *Sárospatak* számadása teljesen rendbe van.

9. *Erdőbénye* számadása rendes, megjegyzendő azonban, hogy 106 kor. 28 f. tulkiadása van, melynek fedezete nincs igazolva. A múlt évi tavaszi egyh. megyei közgyűlés utasította, hogy 6 kor. 99 fillér domesticai járulékot az egyházi pénztárba térítsen vissza, ennek azonban csak részben tett eleget, amennyiben 1 k. 40 fillért pótolta vissza. Utasítatik, hogy ez éven a hiányzó 5 k. 59 fillért okvetlen térítse vissza.

10. *Erdőhorvát*i számadása rendben van. Kifogásolja azonban a számvéviszék a kiadások 3-ik tételét, a gondnoki számadáskor kiadott 5 kor. 2 fillért.

11. *B.-Keresztur* számadása rendben van. A tökepénzek közt szerepel egy 1 k. 88 filléres tétel, melynek kamatja ma már 9 kor. 94 fillér, felhivatik, hogy a tőkét hajtsa be, vagy törölje a tőkék közül.

12. *Liszka* számadása tulságosan csoportosított. A szőlőépítésre kiadott 700 koronáról részletesebb számadást kellett volna adni. 2000 koronás építkezést végzett anélkül, hogy az egyházmegyének bejelentette volna. Kamathátraléka ezuttal is sok és tökepénzének nagy része ma sincs biztosítva. Szigoruan utasítandó, hogy a kihelyezett tőkéket betáblázással biztosítsa s erről az őszi közgyűlésig az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen.

13. *Kenézlő* számadása fogyatékos. Ellennyugtái nincsenek, a kiadási 44 tétel közül is csak 30 van nyugtával igazolva. Utasítandó, hogy e hiányokat az egyházlátogatóság előtt pótolja.

14. *Bodrog-Halász* számadásához ellennyugták egyáltalán nincsenek csatolva, a kiadások nyugtái is hiányosak. Sorszámzás hiányzik. A múlt évi tavaszi egyházmegyei határozatnak hogy 48 koronát mint a lelkészhallgatási kiadást térítse vissza nem tett eleget, ehelyett az egyházlátogatóság előtt e visszatérítés alól felmentetni kérik magukat, miután a sokfelé való utazgatásra tényleg nagy kiadásaik vannak. Számvéviszék ezuttal

kivételesen teljesíthetőnek tartja e kérelmet, az egyházat azonban szigorúan utasíttatni kéri, hogy e fajta kiadásokkal — aminők még az ez évi számadásba is előfordulnak — ne terhelje az egyház pénztárát. A hiányzó nyugták és ellennyugták az egyházlátogatásnak lesznek bemutatandók.

15. *Vámosujfalu* számadása naplószerű másolat, több bevétel és kiadás nincs nyugtával igazolva. E hiányokat az egyházlátogatás előtt lesz köteles pótolni.

2. Megyaszói járás.

1. *Kis-Dobsza*, 2. *Sóstófalva*, 3. *Gesztely*, 4. *S.-Hídvég*, 5. *H.-Kak*, 6. *H.-Németi*, 7. *Tisza-Lucz*, számadása teljeseren rendben van.

8. *Legyes-Bénye* számadása a napló másolata, különben minden igazolva van.

9. *Megyaszó* számadása rendes, de a 9. sz. ellennyugta nincs aláírva.

10. *Csanáros* ellennyugtái hibásan nyugták gyanánt vannak kiállítva, különben a számadás rendes. Templom építési alapja a múlt évben 7049 kor. 68 fillér volt, most csak 3607 kor. 88 fill. Az egyházlátogatók előtt igazolni köteles, hova tette a nagy összeget.

11. *Berzék* számadása rendes. Utasítandó azonban, hogy a Molnár Ida által befizetett 110 kor. alapítványt ne a közpénztári, hanem az alapítványi tőkék közé vezesse be.

12. *Kesznyéten* nem tett eleget a múlt évi tavaszi közgyűlés azon határozatának, hogy az árpa behordásért fizetett 12 k. 80 fillért a gondnok hajtsa be, sem annak, hogy az egyház pénzét gyümölcsöttesse, sőt ujabban 44 korona a tanító hozatalakor fuvarra kiadatott és míg tavaly csak 3272 k. 60 f. ma már 5268 k. 30 fillér van gyümölcsötzetlenül a gondnoknál. A gondnok szigorúan utasíttatik, hogy úgy a 12 kor. 80 fillért mint a 44 kor. fuvardíjat azokon hajtsa be, kik közmunkái kötelezettségöknek nem tettek eleget, illetőleg azokon akik helyet az egyház ezeket a fuvardíjakat kénytelen volt kifizetni, az egyház pénzének gyümölcsözöleg való elhelyezéséről pedig ha-

ladéktalanul gondoskodjék; eljárása eredményéről az esperesi hivatalnak tegyen jelentést.

13. *T.-Harkány* számadása napló másolat. Pálinkárasokat költ.

14. *T.-Szada* számadása rendben van, csak a 35. sz. kiadási nyugtája nincs aláírva. Az egyházlátogatás előtt pótlandó.

3. Tállyai járás.

1. *Csobaj*, 2. *Mád*, 3. *Monok*, 4. *Ond*, 5. *Pthrügy*, 6. *Tállya*, 7. *Tarcal*. 8. *Szerencs*, 9. *M.-Zombor* számadása teljesen rendben van.

10. *Golop* számadása még mindég osztrák értékben van kiállítva. Az egyházmegyei közgyűlés több évi határozatának a Hutka alapítvány visszatérítése s 90 korona kamatjövedelem e célra fordítása iránt, ez éven sem tett eleget. Szigoruan utasítatik az egyházmegyei határozat iránti engedelmességre.

11. *Báj* számadása rendben van, de az összes ellennyugtákat a lelkész állította ki és igazolja.

12. *Tisza-Ladány* számadása igazolt. 23 korona perköltség azonban, melyet a gondnok mulasztása következtében az egyh. kerületi ügyésznek kellett fizetni, a gondnok terhére irandó. Nehány tételnél takarékosabban járhatna el az egyház, így az egyházi adó behajtásáért is tulsokat ad ki.

13. *Takta-Kenéz* számadása egyszerű napló másolat. Fel-tűnő, hogy bár az egyház ajándékba kapott egy hordó bort, az urvacsorához mégis vették a bort.

4. Szentesi járás.

1. *Vajdácska*, 2. *A.-Bereczki*, 3. *Kis-Kövesd*, 4. *Nagy-Kövesd*, 5. *L.-Pólyán*, 6. *Ág-Csernő*, 7. *Bacska*, 8. *Szomotor*, 9. *Vécs*, 10. *Lelesz* számadása rendben van.

11. *Szentes* számadása rendes, azonban tetemes magtári kamathátraléka van, ennek behajtására utasítandó.

12. *Nagy-Géres*, 13. *Perbenyik*, 14. *Agárd* és 15. *Leányvár* számadásaikat még mindig nem koronaértékben adták be. Utasítandók a múlt évi tavaszi közgyűlés ez iránti határozatának megtartására. Agárd ezenfelül arra is, hogy az egyszerű kiadá-

sokat csoportosítsa. Leányvár pedig arra, hogy a domesticai tartozást ne az egyházi pénztárból fizesse.

16. *Véke* számadása igazolt, azonban a múlt évi tavaszi közgyűlés által a gondnok terhére irt 1 k. 80 fillér sem igazolva, sem a gondnok terhére írva nem lett. Ez összeg tehát mint teher az 1902. évre viendő át. Utasítandó továbbá, hogy a csoportosításra ügyeljen, a tőkekamat kimutatásban pedig ügyeljen, ki mit fizetett tőkében, mit kamatban, a közpénztári számadásban ellenben a nevenkénti kimutatás felesleges. Ügyeljen arra, hogy a számadásban elkülönítendőek 1. a közpénztári bevételek és kiadások, 2. a magtári bevételek és kiadások, 3. a tőkepénz bevételek és kiadások.

17. *Kir.-Helmecz* a már két évi meghagyásnak, hogy 8 k. 40 fillért térítsen vissza, még mindig nem tett eleget. A bevételi tételek legnagyobb része s néhány kiadási tétel nincs igazolva okmányilag. Mind e hiányokat az egyházlátogatóság előtt pótolni köteles.

18. *Kis-Géres* közpénztári számadása helyes. A tőkepénzek után a kamathátralék még mindég sok. A tőkepénzek is koronaértékre változtatandók.

19. *Kis-Tárkány* számadását a számvevőszék nem fogadhatja el. Ugyanis a múlt évi 395 k. 97 fillér péztári maradvány nincs behozva az ez évi bevételek rovatába. Tőkepénzek tavalyhoz képest tetemesen megapadtak. Így a fa fizetési alap czimen 1900-ról át kellett hozni 5532 k. 32 f. és csak 4530 k. 12 f. van áthozva, (hiány 1002 k. 20 f.), orgona alap czimen át kellett hozni 1623 k. 62 f. s áthozott 1028 k. 98 f. (hiány 504 k. 66 f.), lelkészlak építési alap 1004 k. 98 f. melyről számadás nincs, így nagyon valószínű, hogy a lelkészlak építés nyelte el a hiányzó összegeket. A lelkész benyújtott egy számadást, de azt megérteni lehetetlenség. A számvevőszék ezek alapján azt javasolja, hogy küldjön ki a nagytiszt. egyh. megyei közgyűlés egy bizottságot a helyszínére, mely úgy az építkezést, mint a múlt és jelen számadást tüzetesen megvizsgálná, e küldöttség elé terjesztené a gondnok az ujonnan szabályszerűen elkészítendő számadást az 1901. évről. E küldött-

ség tagjaiul ajánlja a számvevőszék Páricsy József tanácsbirót és Farkas Lajos számvevőt.

20. *Nagy-Tárkány* számadásához semmiféle okmányt nem csatolt. A domesticát a közpénztárból fedezi. A nyugtákat köteles bemutatni az egyházlátogatóknak.

5. Czigándi járás.

1. *Karád*, 2. *Czigánd*, 3. *Semjén*, 4. *Lácza*, 5. *Nagy-Rozvány*, 6. *Örös*, 7. *Karos*, 8. *Páczin* számadása teljesen rendben van.

9. *Karcsa* számadásában kifogásolja a számvevőszék a kiadások 5. tételét t. i. a 100 koronát az urvacsorai borokért.

10. *Luka* számadásában a bevételek összegezése helytelen, t. i. 2 koronával kevesebb, mint a feltüntetett összeg. A pénztári maradvány ehhez képest módosítandó.

11. *Ricse* számadásában több hiba van. A bevételek 9. tételéről (3 k. 50 f.) az ellennyugta egyszerannyi összegről (7 k.) szól. Itt tehát az egyház kárára 3 k. 50 f. mutatkozik. A bevétel 10. tétele ellennyugtával nincs igazolva. E tétel alatt csak jelezve van, hogy Isten dicsőségére 111 kor. folyt be. Kivánatos az adakozók neveinek megörökítésére. A kiadások 3. pontja (magtárépítésre 363 k. 22 f.) részletezendő lett volna. A magtár építés nem lett bejelentve az egyházmegyének. Kifogásolja számvevőszék a kiadások 37. tételét, mely szerint szántás díjba 16 kor. fizettetett az egyház pénztárából, holott a szántás díjlevél szerint a hivek kötelessége. Ugyancsak kifogásoljuk a kiadások 39. sz. tételét, 32 k. 30 f kiadást építkezési italköltségekre. Az első és a két legutóbbi pont az egyházlátogatóság előtt igazolandó, különben a kifogásolt összegek a gondnok terhére lesznek irandók.

E részletes jelentésen felül ajánlja a számvevőszék a nagyt. egyh. megyei közgyűlésnek, hogy tegye kötelességükké az egyházaknak, hogy ne csak az új építkezéseket, hanem bárminő nagyobb mérvű átalakításokat és javításokat is jelentsenek be az egyházmegyének.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentését egész terjedelmében elfogadja, az ajánlott intéz-

kedéseket határozati erőre emeli s Páricsy Józsefet és Farkas Lajost Kis-Tárkányba a számvevőszék által részletesen említett megbiztással kiküldi, azzal is megbizza, hogy a felszaporodott egyházi adóhátralék ügyében is tegyenek intézkedést.

80. Olvastatott egyházmegyei tanügyi bizottságunknak az egyházmegye főhatósága alá tartozó népiskolák szellemi és anyagi állapotát feltüntető jelentése az 1901/2. iskolai év első feléről; eme jelentésnek következő részei rendeltettek jegyzőkönyvbe vétetni:

I. Statisztikai rész.

Egyházmegyénk lélekszáma az 1901. év végén volt 51430; 6017-tel több, mint tíz évvel, 84-el több, mint egy évvel ezelőtt.

Mindennapi tankötelesek száma 3231 fi, 3085 leány, összesen 6316. Több 1380-nal, mint tíz évvel, s 384-gyel több, mint egy évvel ezelőtt. Annyi, mint a népesség 12·3 %. — Iskolába jár ezek közül 2752 fi, 2556 leány, összesen 5308. 934-gyel több, mint 10 évvel és 90-nel több, mint egy évvel ezelőtt. Annyi, mint a tankötelesek 84 %. — Más iskolába jár a mindennapi iskolások közül: r. kath. iskolába 62, görög katholikusha 1, ág. ev. iskolába 2, összesen 65. Állami iskolába 273, községibe 205. Mindennapi oktatásban részesül tehát 5851 gyermek, iskolába nem jár 465.

Ismétlő iskolakötelesek 1204 fi, 1225 leány, összesen 2429; 377-tel több, mint 10 évvel s 24-gyel kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. Annyi, mint a népesség 4·9 %. Ismétlő iskolát gyakorol 697 fi, 714 nő, összesen 1411. Annyi, mint a tanköteleesség 25 %; míg 10 évvel ezelőtt csak 22·67 % járt ismétlő iskolába.

Más felekezeti iskolába járt a mieink közül 65, míg más felekezeti növendék járt a mi felekezeti iskoláinkba: r. kath. 334, g. k. 74, ág. evang. 40, zsidó 188, összesen 636; vagyis 572-gyel több, mint megfordítva.

Osztályok tekintetében 6 osztályu iskolánk van 23, 5 osztályu 17, 4 osztályu 23.

Szellemi állásra nézve kitünő 34, u. m.: Erdőbénye mindkettő), Ó-Liszka (nagy iskola), Tokaj, Sárospatak (mindhárom), Megyaszó (fi), T.-Harkány (nagy iskola), T.-Szada, Kis-Dobsza, Csanáros, H.-Németi, S.-Kesznyéten, T.-Lucz (mindkettő), Karos, Páczin, N.-Rozvágy, Lácza, Ricse, Czigánd, T.-Ladány, Csobaj, Pthrügy, N.-Kövesd, Szentes, Véke, K.-Helmech, Lelesz, K.-Tárkány, Agárd, Kis-Géres, Nagy-Géres. — Több 7-tel, mint 10 évvel s 3-mal, mint egy évvel ezelőtt.

Dicséretes 23, u. m.: Vajdácska, K.-Kövesd, Szomotor, Bacska, Ágcsernő, Leányvár, Szerencs, Golop, Tállya, Báj, Tarczal (mindkettő), Luka, Karcsa, Semjén, Megyaszó (leány), Legyeshénye, Gesztely, Berzék, Vámosujfalu, Vis, Kenézlő, Sima.

Kielégítő 5. u. m.: B.-Halász, B.-Olaszi, Erdőhorváti, H.-Kak, Mezőzombor.

Gyenge 3, u. m.: Monok (tanító Szücs Ferencz), Takta-Harkány (tan. Csikos István), Ó-Liszka (tan. Kádár Imre).

Osztályozható nem volt Tolesva, L.-Pólyán, T.-Kenéz, hol himlőjárvány, Sajó-Hidvég, hol a tanító betegsége, Hogyka, Ond, hol tanítóhiány miatt volt zárva az iskola.

Községi iskola van Bereczki, Sárospatak s Perbenyiken, állami Bodrog-Keresztur, Mádon. Mindenütt a lelkészek végzik a hitoktatást.

Rendes tanító van 61, segéd 1, ideiglenes 2.

Nős tanító 45, nőtlen 11, özvegy 2, hajadon 2.

Okleveles tanítónk van 59, nem okleveles Csombók János l.-bényei, Filep István cigándi s Homoki György tállyai tanítók.

Tanítólak jó 55 helyen, rossz Szentesen, Monokon, Megyaszón, T.-Harkányban, L.-Bényén, T.-Luczon, Visen.

Tanterem nem törvényszerű N.-Kövesden, Mezőzomboron, Megyaszón, T.-Harkányban, L.-Bényén, Gesztelyen, H.-Kakon, S.-Kesznyéten, T.-Luczon, B.-Halászon, Visen.

Felszerelés legtöbb helyen hiányos. Kellő Ó-Liszkán, T.-Szadán, Csanáros, H.-Németi, Sárospatak, Karos, Lácza, Páczin, semjéni iskolákban. Semmi felszerelés 6 helyen.

Testgyakorlat több kevesebb felszereléssel van két helyen.

Faiskola rendezett 20, rendezetlen 7 helyen.

Egyházak s egyesekre vonatkozó észrevételek.

1. Hanko Adorján meggyaszói leánytanító az ének tanítást nagyon elhanyagolja, így a vallásos nevelésben is hátramaradnak eme népes gyülekezet leány gyermekei.

Nagy megütközéssel veszünk tudomást a tanító mulasztásáról és szükségesnek látjuk eme türehetlen állapotra nemcsak a lelkész figyelmét hívni fel, hanem a presbyteriumot is utasítani, hogy az ének tanítására gondosabban ügyeljen fel.

2. Csikos István harkányi kitanító nem sok gondot fordít iskolájára s a gyermekek igen kevésre haladtak.

Ismerve a tanító képességét, megütközve halljuk a jelentést, a nyári iskolalátogatók utasítandók, hogy a harkányi kis iskolát vizsgálják meg s ha a tanító hanyagságáról ujjal meggyőződnek, az egyházmegyének erélyes intézkedést kell vele szemben tenni.

3. Kun József h.-kaki tanító a vallásos nevelést elhanyagolja.

Felhivatik a lelkész és presbyterium figyelme eme dologra, sőt utasíttatnak, hogy eme visszás állapot megszüntetésére mindent kövessenek el.

4. Gál Endre erdőhorvátii tanító iskolájában ujjal igen gyenge eredményt mutat fel. Mentségére felhossa, hogy a gyermekek nem járnak rendszeren az iskolába.

Régi és ismét megújuló bajok ezek a horvátii iskolában, nemcsak a tanítóit, a presbyteriumot is szükségesnek látjuk gyakori figyelmeztetéssel buzdítani.

5. Olaszliszván a kisiskola tanítója, Kádár Imre elhanyagolja a tanítást.

Jegyzőkönyvileg figyelmeztették kötelességének lelkiismeretes teljesítésére, melynek ha nem lenne kellő eredménye, ellene a fegyelmi eljárás meg fog indíttatni.

6. Ricsén, Hernádnémetiben, Czigádon tul zsufolt iskolák vannak.

Felhivatik az illető egyházak, hogy az új tanítóit

állás szervezése és az új iskola tervek létesítése érdekében haladéktalanul tegyenek lépéseket.

7. Visson az iskola még most is padozatlan.

A felmerülendő költséges részben való fedezése végett a segélyosztó bizottság figyelme eme építkezésekben kimerült egyházra felhivatik.

8. Szücs Ferencz monoki tanító ellen több rendbeli panaszok terjesztettek fel.

A vádak súlya alatt megtört tanító időközben bucsuzás nélkül eltávozott az egyházból.

9. Az iskolalátogatók következőleg rendeztettek el :

Gesztelyi járás : *Kenyeressy Árpád* és *Béky Endre Szerencsi* járás : *Gecse Lajos* és *Jakab Antal*. *Tokaji* járás : *Szilágyi Géza* és *Tóth Károly*. *Liszikai* járás : *Köröskényi István* és *Konkoly Károly*. *Sárospataki* járás : *Bartha József* és *Gagyi Károly*. *Kiskövesdi* járás : *ifj. Keresztury József* és *Miskolczy Ödön*. *Szentesi* járás : *Miskolczy Endre* és *Palságh Géza*. *Leleszi* járás : *Szabó Pál* és *Bodnár Kálmán*. *Megyasói* járás : *Székely Imre* és *Matusz Mihály*.

Ezzel egyidejűleg felhivatnak a köriskola látogatók, hogy ha járásukban az iskola, általában az egyházi ügyek iránt érdeklődő olyan világi emberek volnának, kik készek az iskolalátogatás terhét velök megosztani ; tegyenek ezekről jelentést a tanügyi bizottság elnökénél, aki eme tisztségre fel fogja az illetőket szöllíteni.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság bemutatott jelentéseit és javaslatait amidőn tudomásul veszi, egyuttal a javaslatokat közgyűlési határozattá is emeli elrendeli azoknak végrehajtását.

81. A kenézliói egyház küldöttei a kántor-tanítói állás felállítását elodázhatlannak jelentvén ki, ujjolag tárgyalás alá vétetett beadott kérvényük.

Miután a lelkészi régi javadalomhoz tartozott $\frac{1}{4}$ -ed telek föld, mely a kántor-tanítói díjlevélben

mint kántor-tanítói illetmény van feltüntetve, — a lelkészi javadalom állami kiegészítése alkalmával kárpótoltva lett, a kenézlői kántor-tanítói díjlevelet oly feltétel alatt erősíti meg, hogy az egyházközségi közgyűlés jóváhagyását tartalmazó jkvi kivonat az egyházkerületi közgyűlés megtartása előtt beterjesztendő.

82. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvasás után hitelesítették.

Kimutatás

az orsz. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet 1902-ik évi járulékaikról a tiszáninneri egyházkerület alsózempléni egyházmegyéjében.

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Évi java-dalom		Folyó évi járulékok					
			k.	f.	10 ⁰ / ₀ -os bo- lompási járú- lék fejében		21 ⁹⁰ / ₀ -os évi hátsági díj fejében		Összesen	
					k.	f.	k.	f.	k.	f.
1	Agárd	Csontos Gábor	1736	48	10	—	43	41	53	41
2	Alsó-Bereczki	Beszterczey Béla	1785	88	10	—	44	64	54	64
3	Bacska	Verebélyi József	1727	27	10	—	43	18	53	18
4	Báj	Berzeviczy Endre	1454	86	10	—	36	37	46	37
5	Berzék	Tóth Ferencz	1439	23	10	—	35	98	45	98
6	Bodrog-Halász	Kertész István	1430	30	10	—	35	75	45	75
7	Bodrog-Keresztur	Hubay József	1501	93	10	—	37	55	47	55
8	Bodrog-Olaszi	Szánthó István	1575	32	10	—	38	38	49	38
9	Bodrog-Szentes	Miskolezi Endre	1706	—	—	—	42	66	42	66
10	Czigánd	Páricsy József	4480	—	—	—	112	—	112	—
11	Csanálos	Bogárdy Dániel	1559	46	—	—	38	98	38	98
12	Csobaj	Szilágyi Géza	1480	81	10	—	37	02	47	02
13	Erdő-Bénye	Szöllőssy József	1526	85	2	68	38	85	40	85
14	Erdő-Horváthi	Sallai Sándor	1643	07	10	—	41	07	51	07
15	Gesztely	Olajos Pál	2104	68	—	—	52	60	52	60
16	Golop	Réthy Pál	1448	06	10	—	36	20	46	20
17	H.-Kak	Kónya József	1591	85	10	—	39	78	49	78
18	H.-Németi	Kónya András	2288	34	—	—	57	20	57	20
19	Karád	Fürjész Tamás	2578	—	—	—	64	46	64	46
20	Karcsa	Máthé Gyula	1997	81	10	—	49	94	59	94
21	Kenézlő	Sarkady Antal	2138	80	10	—	53	47	63	47
22	Király-Helmecz	Sohajda János	1568	55	10	—	39	21	49	21
23	Kis-Dobsza	Székely Imre	1397	41	10	—	34	93	44	93
24	Kis-Géres	Miskoleczy József	1739	32	10	—	43	48	53	48
25	Kis-Kövesd	Végh János	1445	86	10	—	36	15	46	15
26	Kis-Tárkány	Szabó Pál	2079	83	10	—	52	—	62	—
27	Lácza	Török István	2077	—	—	—	51	92	51	92
28	Legyes-Bénye	Nagy Károly	1650	09	10	—	41	25	51	25
29	Luka	Erdélyi József	1583	60	10	—	39	59	49	59
30	Makkos-Hogyka		1300	—	—	—	—	—	—	—
31	Mád	Pálóczy József	1387	34	10	—	34	68	44	68
32	Megyaszó	Zombory Gedő	2600	—	—	—	65	—	65	—
33	Mező-Zombor	Semsey József	1418	99	10	—	35	47	45	47
34	Monok	Kun Miklós	1440	56	10	—	36	01	46	01
35	Nagy-Géres	ifj. Keresztury József	1825	30	10	—	45	63	55	63

Sorszám	Egyházközség	Gyámintézeti tag neve	Folyó évi járulékok							
			Évi javadalom		10 0 0-os be- lépési járulékok fejében		21 2 0 0-os évi lakossági díj fejében		Összesen	
			k.	f.	k.	f.	k.	f.	k.	f.
36	Nagy-Kövesd	Kis Miklós	1512	02	10	—	3780	47	80	
37	Nagy-Rozvány	Ölbey János	2059	12	10	—	5148	61	48	
38	Olasz-Liszka	Abaházy József	1622	46	10	—	4056	50	56	
39	Ond	Órás Kálmán	1408	18	10	—	3520	45	20	
40	Örös	Pál Bertalan	1754	87	10	—	4387	53	87	
41	Perbenyik	Hazay Béla	1593	—	10	—	3982	49	82	
42	Pthügy	Zitás Bertalan	1715	78	3	27	4289	46	16	
43	Riese	BacsKay Károly	1962	—	—	—	4904	49	04	
44	Sajó-Hidvég	Tóth Lajos	1924	—	—	—	4810	48	10	
45	Sajó-Kesznyéten	Bodolay József	2080	—	—	—	52	—	52	
46	Sárospatak	Bálint Dezső	3600	—	—	—	90	—	—	
47	Semjén	id. Kereszturi József	1761	65	10	—	4404	54	04	
48	Szerencs	Igaz József	1413	30	10	—	3533	45	33	
49	Szomotor-Vécs	Nagy Károly	1837	58	10	—	4594	55	94	
50	Takta-Harkány		2180	—	—	—	—	—	—	
51	T.-Szada	Zitás István	1805	16	5	49	4513	50	62	
52	T.-Kenéz	Kovács János	1493	91	10	—	3735	47	35	
53	Tarcal	Gecsey Péter	2008	—	—	—	5020	50	20	
54	Tállya	Hézsér Emil	1624	—	10	—	4060	50	60	
55	Tisza-Ladány	Czike Ferencz	1394	12	5	—	3485	39	85	
56	T.-Lucz	Kenyeressy Árpád	1994	—	—	—	4986	49	86	
57	T.-Tokaj	Horváth János	1502	10	4	01	3755	41	56	
58	Tolesva		1353	90	—	—	—	—	—	
59	Vajdácska	Farkas Lajos	1492	17	10	—	3730	47	30	
60	Vámosujfalu	Köröskényi István	1489	90	10	—	3725	47	25	
61	Viss	Bartha József	1937	24	10	—	4843	58	43	

Összeállította: Zitás Bertalan.

Jegyzőkönyv.

Felvétel az alsózempléni ev. ref. egyházmegye segélyosztó bizottságának 1901. évi nov. 21-én Sárospatakon tartott ülésében.

J e l e n v o l t a k ;

Keresztury József esperes, Gecsey Péter papi, Szinyei Gerzson, Debreczeni Bertalan, Meczner András világi tanácsbírák. Bálint Dezső ugyanis mint jegyző.

1. Őszi egyházmegyei közgyűlés intézkedése folytán bizottságunk a megyei tanítótestületi képviselői állásra beadott szavazatokat bontotta fel; melynek eredménye az lett, miszerint Miskolczi Ödön 4. Nagy Sándor 3. Gagyai Károly 4. Csizi Gedeon 1. Matusz Mihály 4. Lábos Endre 1. Bajusz Imre 1. Demjén Kálmán 7. Bodnár Kálmán 2 szavazatot nyertek.

Miután általános szavazattöbbsége senkinek sem volt, bizottság kimondja, hogy a négy legtöbb szavazatot nyert tanítót: Demjén Kálmán, Miskolczi Ödön, Nagy Sándor, Gagyai Károlyt jelöli s a szavazatok beadásának véghatáridejéül április 6-ikát tüzi ki. A szavazatokat nem adott tanítók: Tóth Kálmán agárdi, Rozgonyi János bacskai, Onda Márton b.-halászi, Sőregi Márton cigándi, Kovács János csobajai, Szily József, Kastély Miklós erdőbényei, Haniszko János gopoli, Kun József h.-kaki Béky Endre h.-németi, Ugray László karádi, Papp Ferencz kenézlői, Makó János kiskövesdi, Bagossy Sámuel láczaei, Csombók János l.-bényei, Bajusz Imre, Hanko Adorján megyaszói, Deák János n.-géresi, Palságh Géza n.-rozvágyi, Filep Endre volt ondi, Pálur Mihály örösi, Futó Béla s.-hidvégi. Tóth István szerencsi, Horváth Gábor szomotori, Jakab Antal Csikos István t.-harkányi, Matusz

Mihály t.-szadai, Géhl János, Toók Gyula tarczali, Sztankovics Lajos vajdácskai tanítók 2—2 korona birságban marasztaltattak el.

2. Esperes jelenti, miszerint a f. évi segélyezésre 2299 kor. 81 fillér áll a bizottság rendelkezésére.

Segélyosztó bizottság fenti összeget következőleg osztotta fel:

I.

Egyházmegyei közíg. pénztár javára 299 kor. 81 fill.

II.

Jutalom könyvekre . . . 40 k.

III. *Egyházaknak.*

Makkos-Hogyka 70 k.

Tolcsva 70 „

Leányvár 70 „

Lelesz 70 „

Bacska 70 „

Luka 70 „

M.-Zombor 70 „

Karsa 70 „

Szomotor 70 „

IV. *Lelkészözvegyeknek.*

Molnár Pálné 60 k.

Horkay Györgyné 60 „

Borcsik Gáborné 90 „

Kereszturi Zsigmondné 60 „

Tatár Mihályné 60 „

Terhes Barnáné 60 „

Bagdi Istvánné 60 „

Lábos Menyhértné 60 „

Anti Jánosné 60 „

Ölbey Jánosné 60 „

Gönczy Józsefné 60 „

Török Józsefné	60 k.
Czike Istvánné	60 „

V. *Özv. tanítónéknak.*

Szekeres Mihályné	40 k.
Persenszky Istvánné	40 „
Pálóczy Józsefné	40 „

VI. *Tanítóknak.*

Lábos Endre	50 k.
Borcsik János	50 „
Kastély Miklós	50 „
Bajkai Imre	50 „
Gérecz Károly	50 „

VII. *Lelkészeknek.*

Sallay Sándor	60 k.
Sohajda János	60 „
Kun Miklós	60 „

Összesen:

1. Egyházmegyei pénztár	299 k. 81 f.
2. Jutalomkönyvekre	40 „ — „
3. Egyházaknak	630 „ — „
4. Lelkésözvegyeknek	780 „ — „
5. Tanítóözvegyeknek	120 „ — „
6. Tanítóknak	250 „ — „
7. Lelkészeknek	180 „ — „
	2299 k. 81 f.

3. Jegyzőkönyv felolvastatván
hitelesített.

Jegyzette: **Bálint Dezső.**

Birósági ügyek.

I.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett az a.-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon, 1902. április 15-én tartott üléséről.

I. Lábos István volt b.-halászi lelkész által használt földjövedelem.

Jelenvannak: Keresztury József esperes és Szinyey Gerzson e. m. tanácsbíró elnöklete alatt Tóth Lajos, Kónya András, Bálint Dezső, Páricsy József, Meczner András, Debreczenyi Bertalan, Kóczán Miklós tanácsbírák. Dr. Finkey Ferencz e. m. aljegyző.

A felek részéről Kertész István b.-halászi lelkész és több b.-halászi egyháztag.

Az ülés megnyitása után a megjelent egyháztagok kijelentik, hogy ők a bejelentett panaszt visszavonják, miután az ügyet békés uton kölcsönös megnyugvással maguk között elintézték.

A bíróság e nyilatkozatot tudomásul veszi s az ügyet egyezségileg befejezettnek, illetőleg megszüntetettnek jelenti ki.

II. Lábos Istvánné kérvénye.

Jelen vannak a fentebbiek.

1. pont. Az ülés megnyitása után felolvastatik Lábos Istvánné bodroghalászi lelkész-özvegynek a bírósághoz intézett kérvénye, melyben előadja, hogy Kertész István jelenlegi b.-halászi lelkész az általa megvett kegyévi jövedelemért szerződésileg kötelezett 480 frtból (960 kor.), ez ideig csak 376 koronát fizetett neki, jöllehet a fizetési határidő 1901. augusztus 1-én lejárt. Kéri Kertész Istvánt törvényes uton szorítani fizetési kötelezettségének teljesítésére.

Kertész István élőszóval azt adja elő, hogy ő a 960 kor. megfizetésére ugyan kötelezte magát, de abból eddigelé már 748 koronát ki is fizetett.

Végzés.

Az a.-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága özv. Lábos Istvánnét kérelmével polgári perutra utasítja.

Indokok:

Miután a felek között írásbeli szerződésből folyó vagyoni követelés, illetőleg tartozás forog fenn, melynek elbírálására az egyházi bíróságnak hatásköre nincs, ez okból Lábos Istvánnét követelésének érvényesítése iránt az illetékes polgári bíróság elé kellett utasítani.

Szinyey Gerzson,
a bíróság vil. elnöke.

Keresztury József,
esperes, a bíróság egyh. elnöke.

Dr. Finkey Ferencz,
a bíróság jegyzője.

III. A gesztelyi presbyter-választás.

Jelen vannak: Keresztury József és Szinyey Gerzson elnöklete alatt Bálint Dezső, Kónya András (előadó), Páricsy József, Meczner András, Debreczenyi Bertalan tanácsbírák. Dr. Finkey Ferencz e. m. aljegyző.

Felek részéről: Olajos Pál gesztelyi lelkész.

1. pont. Az ügy megnevezésével egyházi elnök megnyitván az ülést, felhívja előadót az ügy ismertetésére. A szóbeli előadás s a szükséges iratok felolvasása után, az alsózempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága zárt ülésben következően

ítélt:

Batta István, gesztelyi ev. ref. egyháztagnak a Gesztelyben 1901. szept. 29-én megejtett presbyter-választás ellen beadott fellebbezése elutasítatik s a választás megerősítettik.

Indokok:

Gesztelyben 1901. szept. 29-én, a halálozás folytán megürült egy presbyteri állás betöltése végett, presbyterválasztó köz-

gyűlés tartatott, a melyen 48 választó jelent meg. Egyházi elnök a választást az eddigi gyakorlatnak megfelelő módon elrendelvé, az előszóval bejelentett szavazatok közül kapott Batta István egyháztag 22-t. Juhász Lajos egyháztag 20-at, 6 szavazat más 3 egyén közt oszlott meg. Általános szótöbbséget senki sem nyervén, elnök a két legtöbb szavazatot nyert egyén közt új szavazást rendelt el s az újabb szavazás eredménye az lett, hogy Juhász Lajos 25, Batta István 23 szavazatot kapott. Az elnök erre Juhász Lajost megválasztott presbyternek jelentette ki, ki is az esküt azonnal letette.

E választás ellen a kisebbségben maradt Batta István a lelkésznél azonnal előszóval fellebbezést jelentett be bővebb indokolás nélkül. A lelkész erre nov. 30-án jelentést tett az esperesnek, a ki is decz. 7-én értesíti a gesztelyi lelkészi hivatalt, hogy miután a fellebbezés nem jelölte meg azt, hogy a választási eljárás mely része ellen emel panaszt, a választást az esperes megerősíti s felhívja fellebbezőt, hogy ha akar, ez ellen írásban indokolt fellebbezést adjon be. Batta István erre decz. 23-án írásban be is adja fellebbezését s ebben a választás lefolyása ellen nem tesz panaszt, csak azt vitatja, hogy a presbyter választásnál nem kívántatik meg általános szótöbbség, csak viszonylagos, ő tehát az első szavazásnál viszonylagos többséget nyervén, ő lett volna megválasztott presbyternek kijelentendő.

Az esperes erre a választási gyakorlat megállapítása végett kiküldötte Tóth Lajos és Kóczán Miklós tanácsbírákat Gesztelybe, kik is azt jelentik, hogy a presbyterialis jegyzőkönyvekben sehol sem találták nyomát annak, vajjon általános vagy viszonylagos szótöbbség kívántatott-e más alkalommal a presbyter-választáshoz; a lelkész állítása szerint azonban az általános szótöbbség volt gyakorlatban.

Egyházmegyei bíróság e tényállás alapján a fellebbezést elutasítandónak és a választást megerősítendőnek találta, mert az Egyh. Törvények 21. §-a ugyan nem írja elő világosan, hogy a presbyterek választása általános szótöbbséggel történjék s így itt a helyi gyakorlatnak tért enged s igaz, hogy a helyi gyakorlat sem lett tisztázva ezuttal, azonban éppen a jelen esetben,

midőn egy presbyter választásról volt szó, a lelkész minden-
 esetre helyesen cselekedett, hogy az általános többséget kívánta
 megállapítani, mert a gyülekezet többségének óhaja így jutott
 világosan kifejezésre.

Szinyey Gerzson,
 a bíróság vil. elnöke.

Keresztury József,
 esperes, a bíróság egyh. elnöke.

Dr. Finkey Ferencz,
 a bíróság jegyzője.

IV. A ondi tanító fizetésügye.

Jelen vannak: Keresztury József és Szinyey Gerzson el-
 nöklete alatt Tóth Lajos, Kónya András, Bálint Dezső, Meczner
 András, Kóczán Miklós, Debreczeni Bertalan tanácsbírák, utóbbi
 ugy is mint előadó, és dr. Finkey Ferencz e. m. aljegyző.

A felek részéről: Órás Kálmán ondi lelkész, Filep Endre
 volt ondi, jelenleg m.-hogykai tanító.

1. pont. Egyházi elnök az ügy megnevezésével megnyitja az
 ülést s felhívja előadót az ügy ismertetésére. Az előadó je-
 lentése szerint Filep Endre volt ondi tanító a mult évi tavaszi
 gyűlésen az egyházmegyei bíróság előtt kijelentette, hogy 1901.
 szept. 1-ével ondi tanítói állásáról lemond. Később az esperes-
 hez intézett levele szerint — miután fizetése dolgában az egy-
 házzal nem tudott kiegyezni, — lemondását elhalasztotta 1902.
 jan. 1-ig s kérte, hogy fizetése állapittassék meg ez ideig. Tény-
 leg 1901. decz. 31-ig, sőt miután a fizetési ügy békés uton
 nem volt elintézhető, 1902. január 28-ig volt Ondon. Az egy-
 ház az esperes felszólítására hajlandó is volt a tanító fizetését
 jan. 1-ig kielégíteni, de miután közte és a tanító által támasztott
 követelés közt jelentékeny különbség volt, 420 koronát letétbe
 helyezett az esperesi hivatalnál s kérte az esedékes fizetési
 összegnek egyházmegyei bíróságilag leendő megállapítását. Az
 esperes Gecsey Péter tanácsbíró és dr. Kovács Gábor e. m. al-
 jegyzőt ki is küldötte, hogy ha lehet intézzék el békésen az
 ügyet s állapítsák meg az egyház által a tanítónak fizetendő
 összeget. A küldöttség ki is ment, de az ügyet békésen nem
 tudta elintézni, megállapította azonban, hogy a tanítót az egy-
 ház számítása szerint 216 kor. 60 fillér illetné. Ezzel szemben

Filep Endre tanító az espereshez intézett jelentésében 320 kor. 20 fillér megállapítását kérte.

Az ügy előadása után Órás Kálmán lelkész kijelenti, hogy az egyház a 216 k. 60 filléren felül az azóta beszedett régi hátrálékokból 45 koronát s az egy hatodévre járó 50 korona tandíjat, vagyis összesen 311 kor. 60 fillért hajlandó kifizetni a tanítónak, illetőleg, miután a tanító helyett ennek nyugdíjába azóta 13 k. 80 fillért fizetett, ennek levonásával 297 kor. 80 fillért hajlandó kifizetni.

A jelenlevő tanító ezzel szemben fentartja a 380 kor. 20 fillér iránti követelését, miután szerinte neki január 1-től január 28-ig is jár fizetés, mert tényleg ez idő alatt is Ondon volt s az ez évi tandíjból nem $\frac{1}{6}$, hanem $\frac{4}{6}$ illeti őt. Ezenfelül kéri hogy az általa bérbe kiadott tanítói földekre nézve, miután a bérletet az egyház felmondta s a bérlő a munka és a vetőmag árát követeli rajta, határozzon az egyházmegye.

Az a.-zempléni egyházmegye közigazgatási birósága zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta :

Filep Endre volt ondi tanító követelése az ondi egyházzal szemben 297 kor. 42 fillérben állapittatik meg s az esperes felhatalmaztatik, hogy ez összeget az ondi egyház által letétbe helyezett 420 koronából a tanítónak fizesse ki. Az ondi egyház pedig utasittatik, hogy Filep Endrének tanítói mükedéséről 1902. január 28-ig szóló szolgálati bizonyítványt állítson ki. A földbérletre nézve Filep Endre tanító kérelmével polgári utra utasittatik.

Indokok :

A tényállásból világosan kitetszik, hogy Filep Endrét jogosan csak 1901. január 1-ig illeti tanítói fizetés az ondi egyház részéről, mert ő ez időre állásáról lemondott, több helyre pályázott s ez időben már 3 helyre meg is volt választva ta-

nítónak. Az a kifogása, hogy egyház nem akarta követeléseit teljesíteni nem áll meg, mert az egyház az ő összes követelését meghaladó összeget letétbe helyezett az esperesi hivatalnál. A bíróság tehát megállapította, hogy Filep Endrét miután öt és fél évi (1896. május 1-től 1901. okt. 31-ig) fizetését felvette, illeti 2 hónapi és 4 napi (1896. április 26—30.) fizetés, a folyó iskolai évre szóló tandíjból pedig november—deczemberre $\frac{2}{6}$ rész, ez tesz összesen 311 kor. 32 fillért, ebből azonban levonandó 13 k. 80 fillér mint az ondi egyház által a tanító nyugdíjába befizetett összeg. vagyis összesen 297 kor. 42 fill.

Az egyházmegyei bíróság azonban daczára, hogy 1902. évi január 1—28-ig terjedő időre Filep Endre részére fizetést nem állapított meg — amit annál kevésbé tehetett, mert ez idő alatt az egyház őt el is tiltotta a tanítói működéstől — nem akarta őt nyugdíjának esetleges elvesztésével is sujtani, ami folyamánya lehetett volna annak, ha ez időről szolgálati bizonyítványt nem kap, ezért az ondi egyházat utasítandónak látta, hogy neki 1902. január 28-ig szóló bizonyítványt adjon.

A földbérlet dolgában, miután az magánjogi kérdés, az egyházi bíróság nem határozhatott, hanem arra nézve a feleket a polgári utra utasította.

Filep Endre előtt az ítélet kihirdettetvén, abba belenyugodott.

Szinyey Gerzson,
a bíróság vil. elnöke.

Keresztury József,
esperes, a bíróság egyh. elnöke.

Dr. Finkey Ferencz,
a bíróság jegyzője.

V. A berzéki presbyter választás.

Jelenvannak : Keresztury József és Szinyey Gerzson elnöklere alatt, Tóth Lajos, Kónya András, Bálint Dezső, Páricsy József, Kóczán Miklós, Debreczeni Bertalan, Meczner András tanácsbírók. Dr. Finkey Ferencz jegyző és előadó.

Felek részéről : Tóth Ferencz berzéki lelkész.

1. pont. Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja előadót az ügy ismertetésére. Az ügy szóbeli elő-

adása s Tóth Ferencz szóbeli előterjesztése után az alsözempléni ev. ref. egyházmegye bírósága, zárt ülésben következő

végzést

hozta :

Mielőtt a bíróság érdemleges határozatot hozna, ez ügyben a vizsgálatot elrendeli s annak fogantatására Bálint Dezső és Debreczeni Bertalan e. m. tanácsbírókat küldi ki. A berzéki egyháznak pedig meghagyja, hogy mindaddig míg a jelen ügy jogérvényesen be nem fejeztetik, a régi presbyterek kötelesek egyházi szolgálatot teljesíteni.

Indokok :

Berzéken a presbyterium megbízatása f. év elején letelvén, a lelkész 1902. márcz. 9-re presbyter választó közgyűlést hívott össze. Megjelent 17 szavazó egyháztag. Az egyháztagok azon óhajával szemben, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően 6 presbyter választassék, a lelkész az egyházi törvények szerint megállapította, hogy csak 4 presbyter választható, mert az egyháza lélekszáma a 200-at nem haladja meg. Az egyháztagok kívánságára az elnök titkos szavazást rendelt el s a szavazal felbontás ellenőrzésére maga mellé 2 bizalmi férfit választatott, valamint a jegyzőkönyv hitelesítésére két egyháztagot küldött ki.

A 17 szavazatlap felbontván, a lelkész megállapította, hogy legtöbb szavazatot nyertek : Kovács Imre 17, Szabó Ferencz 16, Bodnár János 15, Nagy Gyula 12, Kis Pál 10, Major Sándor 9. Ezek közül a 4 első megválasztott presbyternek jelentette ki s felhívta, hogy a hivatalos esküt tegyék le. A megválasztottak azonban az eskü letételét, valamint a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött tagok a jegyzőkönyv aláírását megtagadták.

A választás ellen pár nap mulva Major Sándor és külön 12 más egyháztag (köztök 3 a megválasztott presbyterek közül) felebbezést adtak be az esperesi hivatalhoz, azt állítván, hogy a lelkész a szavazatokat nem híven számolta össze, mert a 12

aláíró Major Sándorra szavazott s annak mégis csak 9 szavazata lett. Kifogásolják a szavazati lapok eredetiségét is. Az esperes erre márczius 17-én kelt levelében a választást megsemmisítettnek jelentette ki s felhívta a lelkészt új választás tartására. Ez esperesi végzés ellen Tóth Ferencz lelkész felebbezést adott be az egyh. megyei bírósághoz, azt vitatva, hogy a választás márczius 9-én teljesen szabályszerűen történt és ő semmi helytelenséget nem követett el. Április 1-én pedig Major Sándor egy újabb beadványban a szavazatlapon meghamisításával vádolja Tóth Ferenczet s fegyelmi eljárás megindítását kéri ellene.

Miután az ügy ily állásban az egyh. m. bíróság a tényállást nem látja tisztának, szükséges volt a vizsgálatot elrendelni úgy a választási eljárás törvényessége, mint a szavazatlapon eredetiségének kipuhatólása végett.

Szinyey Gerzson,
a bíróság vil. elnöke.

Keresztury József,
esperes, a bíróság egyh. elnöke.

Dr. Finkey Ferencz,
a bíróság jegyzője.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Gyűlés megnyitása.
2. Esperesi jelentés.
3. Az e. m. részvénytílvánítása Tisza Kálmán halála felett.
4. Az e. m. részvénytílvánítása a gondnokot ért családi gyász felett.
5. Kun Bertalan üdvözlése 60 éves lelkeszi működése alkalmából.
6. Dókus Ernő üdvözlése 25 éves egyházi hivataloskodása évfordulóján.
7. Gyűlésről elmaradtak igazolása.
8. Egyházak képviselői igazolatnak.
9. Megválasztott egyházkerületi képviselők.
10. Vitányi Bertalant egyházmegyei ügyésszé választják.
11. A conversio ügyében bizottság küldetik ki.
12. Székely Imre és Kajdy Menyhért hivatalukba megerősítettnek.
13. Tanítók megerősítése.
14. Horváth Gábor ügyében polgári bíróság ítélezik.
15. Szavazat tanító testületi képviselőre.
16. A kenézlői tanítói díjlevél nem hagyatott jóvá.
17. Jelentés a tállyai egyház tőkepénzeiről.
18. Jelentés a mádi szegényház ügyében tartott vizsgálatról.
19. E. m. dékán számadása rendbe van.
20. Luka hajtassa be a magtári hátralékos kamat tartozásokat.
21. Lukai egyház perelje be Tóth Ferenczet.
22. Nagyrovzágyi magtár tervrajza, költségvetése jóváhagyatik.
23. Mezőzombori egyház épületeinek javítására utasítatik.
24. Mezőzombori tanítói állás szervezése érdekében Bartha József küldetik ki.
25. Golopi egyházba báró Vay Sándor és Hézsér Emil kiküldettek.
26. Csobajai egyház adóhátralékát hajtassa be.
27. Gecsey Péter alapítványának bejelentése.
28. A vm. alispánja megkerestetik az iskolák bezáratása tárgyában.
29. A tarczali egyház az elmulasztott szolgálmányok díját hajtassa be.
30. Taktaharkányi tanítói díjlevél alaki hiányok miatt visszautasítatik.
31. Tolcsvai egyház kérvénye tárgytalanná vált.
32. Gesztelyi tanítói díjlevelek a kerülethez terjesztettek fel.
33. Berzéki magtár építése ügyében Tóth Lajos Kóczán Miklós küldettek ki.
34. Tolcsvai tőkepénzekekről bizottság véleményét elfogadja e. m.

35. Adriányi Gyula emlékének megörökítése.
36. Leleszi templomhely szerződése a kerülethez terjesztetik fel.
37. Láczaai adásvételi szerződés a kerülethez terjesztetik fel.
38. Kertész István kérvénye a segélyosztó bizottság figyelmébe ajánlatik.
39. A kisdobszai egyház adásvételi szerződését a lelkész is írja alá.
40. Az időszaki bíróság tagjainak megválasztása.
41. Felsőberezskibe a lelkész 3-ik vasárnap menjen ki.
42. Egyh. megyei pénztárnok számadása jóváhagyatik.
43. Egyházlátogatási kérdőpontok javaslata elvetetett.
44. Az e. m. kívánja a budapesti egyetemen a prot. theol. facultás felállítását.
45. A vámosujfalusi egyházból a kiküldöttek jelentését el fogadja az e. m.
46. Esperes intézkedjék a Tóth Kálmán tanító adóssága ügyében.
47. Hegedüs János adja át a csanálosi énekkar alapszabályait.
48. Subi Ferencz berzéki magtári tartozási ügyét kiküldött bizottság intézi.
49. Az „Ujvilág“ tanyán a vallás tanításáról megyszói lelkész gondoskodjék.
50. A „Jajhalma“ tanyán a vallásosoktatásról a harkányi lelkész gondoskodjék.
51. S.-Kesznyéten a régi díjlevelet tartsa fel csonkítatlanul.
52. Szánthó István b.-sárai számadása elfogadtatott.
53. Papp Ferencz tanító kérelme nem teljesíthető.
54. Kovács János siremlékére őszi e. m. gyűlés gyűjtést eszközöl.
55. A b.-sárai iskola felállítása érdekében bizottság jelentését várjuk.
56. E. látogatás jelentése tudomásul vétetett.
57. E. megye meghatározza V.-ujfalu, B.-zsadány és B.-sára viszonyát.
58. Kenézliői számadás igazoltatott.
59. E. megye Hodossy Bélának köszönetét fejezi ki.
60. A szentesi körben lévő szórvány egyházak kocsit küldjenek temetésekor a vékei előkönyörgőért.
61. E. m. közgyűlés a b.-halászi lelkész panaszának bírálatába nem bocsátkozik.
62. E. látogatás jelentése elfogadtatott a vámosujfalusi egyházból.
63. Taktakenézi tanítói díjlevél jóváhagyatott.
64. Szentesi missiói lelkész jelentése.
65. A toicsvai egyház és az özvegy lelkészné közötti ügy elintéztetett.
66. Vissi lelkész szerződése jóváhagyatott.
67. Taktakenézi lelkészlak építtetése végett bizottság megy ki.
68. Ismétlő kötelesek tandíja egy koronában állapítatott meg.
69. B.-sárai iskola ügyben kiküldött bizottság jelentése elfogadtatott.
70. Czigándi egyház kétrendbeli szerződése jóváhagyatott.
71. Czigándi egyház földbérleti szerződése tudomásul vétetett.
72. Segélyt kérő egyházak.
73. Nagygéresi templom s paplak csatornával látandó el.
74. Szomotori iskola építési ügye függőben marad.

75. Kistárkányi lelkész és tanító hátralékos fizetése behajtandó.
76. Leányvár a harangra tett adakozásokat fizesse vissza.
77. Vissi egyház javíttassa ki iskoláját.
78. A lelkészi könyvtárt állítsák fel az egyházak.
79. Számvevőszék jelentése.
80. Tanügyi bizottság jelentése.
81. Kenézlő kántor-tanítói díjlevele megerősítettik.
82. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Birósági ügyek.

- I. Lábos István által használt föld jövedelme.
- II. Lábos Istvánné kérvénye.
- III. A gesztelyi presbyter választás.
- IV. Az ondi tanító fizetés ügye.
- V. A berzéki presbyter választás.

Függelék.

1. Kimutatás az orsz. ref. lelkész gyámintézet 1902. évi járulékairól.
2. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve az 1901. évből.

Jegyzették:

Hézsér Emil papi főjegyző: 1—14, 32, 44, 55—68, 72—78, 80—82.

Zitász Bertalan papi aljegyző: 42, 43, 45—54.

Ölbey János papi aljegyző: 15—22, 30, 31.

Vitányi Bertalan világi főjegyző: 23—29, 69, 70, 71.

Dr. Fínkey Ferencz világi aljegyző: 33—41, 79. I—V. birósági ügyek.

Betürendes tárgymutató.

- A**lispán 28.
Bálint Dezső 9, 11, 40, 80.
Bartha József 24, 66, 67.
Berzéki egyház 33, 48.
Bereczkii egyház 41.
Bodrogsárai egyház 69.
Csanálosi egyház 47.
Csobajai egyház 26.
Csikos István 80.
Czigándi egyház 70, 71.
Debreczeni Bert. 10, 11, 36, 37, 40.
Demjén Kálmán 15.
Dókus Ernő 6.
Egyházakat általában 78, 79, 80.
Esperes 2, 46.
Egyházkerület 43, 44.
Erdőhorvátii egyház ?
Finkey Ferencz 11.
Gesztelyi egyház 32.
Gecsey Péter 9, 27, 40.
Gagyai Károly 15.
Gál Endre 80.
Golopi egyház 25.
Hankó Adorján 80.
Hézsér Emil 25.
Hegedüs János 47.
Hodossy Béla 59.
Horváth Gábor 13, 14.
Kajdy Menyhért 12.
Kereszturi József 13.
Kenézlői egyház 16, 58, 81.
Kertész István 38, 61.
Kisdobszai egyház 39.
Kistárkányi egyház 75, 79.
Kun Bertalan 5.
Kóczán Miklós 9, 33.
Kónya András 9.
Kun József 13, 80.
Kádár A. 80.
Körlátogatók 80.
Láczai egyház 37.
Leleszi egyház 36.
Lukai egyház 20, 21.
Leányvári egyház 76.
Meczner Béla 4, 11.
Meczner András 9, 11, 40.
Miklós Béla 9, 79.
Mezőzombori egyház 23, 24.
Mádi egyház 18.
Nagyéresi egyház 73.
Nagyrozvági egyház 22.
Olaszliszkai egyház 80.
Papp Ferencz 53.
Páricsy József 40, 67.
Ricsei egyház 68, 80.
Szántó István 52.
Sajókesznyéteni egyház 51.
Szentesi missiói kör 60, 64.
Szomotori egyház 74.
Székely Imre 12, 50.
Szinyey Gerzson 11, 40.
Tállyai egyház 17.
Tarczali egyház 27, 39.
Taktakenézi egyház 63, 67.
Taktaharkányi egyház 30.
Tolcsvai egyház 31, 34, 35, 65.
Tóth Lajos 33, 42.
Vay Sándor 25.
Vitányi Bertalan 10.
Vissi egyház 77, 80.
Vámosujfalusi egyház 45, 57, 62.
Zitás Bertalan 19.
Zombory Gedő 49, 80.